

ఇండియా గవర్న మెంటు ఆక్టులు

గవర్నరు జెనరలుగారి అంగీకారమును పొందినట్టి ఇండియా చట్ట నిర్మాణ సభవారి ఆక్టు.

ఇండియా చట్ట నిర్మాణ సభవారికియిన యీ క్రింది యాక్టు 1919 వ సంవత్సరము మార్చి 21 వ తారీఖున గవర్నరు జెనరలు గారి అంగీకారమును పొంది అందరకును తెలియగలదు.

1919 వ సం॥ ఫు నె 11 రు ఆక్టు

(రౌలెటు శాసనము)

అరాజకమైనట్టియు విప్లవకర మైనట్టియు నేరములకు ప్రతికూలము చేయుటకై న ఆక్టు.

అరాజకమైనట్టియు విప్లవకర మైనట్టియు ఉద్యమముల విషయమై చర్య జరుపునీమి త్తము సాధారణముయిన క్రిమినల్ (నేరములకు సంబంధించిన) చట్టమునకు అనుబంధచట్టము ఏర్పడునట్లును గవర్న మెంటువారిచే అవసరపు అధికారములు చేలాయించబడ గలగునట్లును నిబంధించుట యొక్కముగా నున్నందున;

ఈ చట్టమును చేయుటకు ఆలోచన సభతోగూడిన సెలెటింగ్ ఆఫ్ బిల్లుగారి అంగీకారము ముందుగా ఈయబడి నందున; ఇందుమూలమున నీ క్రింది విధముగా శాసించడ మైనది.

సంగ్రహ నామమును, వ్యాప్తియును, అమలు లోనుండు కాలమును:— 1. (1) ఈ యాక్టును 1919-వ సంవత్సరపు అరాజకపు విప్లవకరపు నేరములఆక్టు అని చెప్ప వచ్చును;

(2) ఇది బ్రిటిషు ఇండియాకు యావత్తుకును వ్యాపించును; మరియు

(3) ఇది ప్రస్తుత యాక్టు ముగింపు తేదీనుండియుగా నుండునట్లును అమలులో ఉంటూ ఉండవలెను.

నిర్వచనములు:— 2. (1) ఈ యాక్టులో విషయమునందుగాని పూర్వోక్తర సంకర్షణలందుగాని విరుద్ధమయిన దేవైన నుండిననేరపు—

“చీఫ్ జడ్జిను” అను మాటలకు ఒక ప్రాకార్యలో అందరికంటె వై హోదాగల జడ్జియని అర్థము.

1898 సం॥పు 5 వది.

“కోడు” అను మాటకు 1898 వ సంవత్సరపు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు అని అర్థము.

“ప్రాకార్య” అను మాటలకు ఏ ప్రతేక విస్తీర్ణమున కైనను క్రిమినల్ ఆఫీసు లేదా రిజిస్టరు జరుపు అన్నిటికంటె వైకోర్టు అని అర్థము.

“పెద్దాయలలోని నేరము” అను మాటలకు పెద్దాయలలో వివరించిన యేదేని నేరము అని అర్థము.

(2) ఈ యాక్టులో వాడబడి కోడులో నిర్వచించబడి యుండి ఇందులో నింతకుపూర్వము నిర్వచించబడియుండని మాటలను మాటల సమాదాయమును యావత్తు వాటివాటికి కోడులో ఏర్పరిచియుండు అర్థములకు కలిగియుండునట్లు భావింపబడవలెను.

1-వ భాగము.

ఎట్టి సందర్భములో 1-వ భాగమును వర్తింపజేయవలసివచ్చును:— 3. బ్రిటిషు ఇండియా యావత్తులో గాని దానిలో నే భాగమందయినగాని అరాజక మయినట్టి లేదా విప్లవకరమయినట్టి ఉద్యమములు ప్రోత్సహపరుపబడుచున్నవనియును అట్టి ఉద్యమములకు సంబంధించిన పెద్దాయలలోని నేరములను కీక్రముగా విచారించుటకై నిబంధించుట జన సామాన్యపు శ్రేయముకొరకు యొక్కముగా నుండునంతవరకు అట్టి నేరములు వ్యాప్తమయి యున్నవనియును ఆలోచన సభతోగూడిన గవర్నరు జెనరలుగారు తృప్తి పొందినయెడల,

అయిన, ఇండియా గెజిటులో ప్రకటన మూలకముగా అట్లు భావ్యమైనట్లు నిర్వచనము చేయవచ్చును; అందువలన ఆ ప్రకటనలో వివరింపబడు ప్రతేకములో ఈ భాగముయొక్క నిబంధనలు అమలులోనికి రావలెను.

చర్యలను ప్రారంభించుట:— 4. (1) పెద్దాయలలోని ఒక నేరము మోపబడిన యే మనిషియొక్కయైన విచారణ ఈ భాగముయొక్క నిబంధనల ననుసరించి జరుపబడవలెనని లోకము గవర్న మెంటువారు అభిప్రాయమైనపుడు వారు, అట్టి మనిషిమీద ప్రాతీకములకమయిన సమాచారము చీఫ్ జడ్జినునకు కంపుటకు గవర్న మెంటు యొక్క యేజీసరు కయినను ఉత్తరు పీయవచ్చును.

(2) కోడు ననుసరించి ఒక ప్రాకార్యవారి యెదుట గాని నెవను ప్రాకార్యవారి యెదుటగాని విచారణ నిమిత్తము కమిటు చేయబడిన యేమిషి విషయముననైనను (1) వ కల్ సెక్షన్ ననుసరించి ఉత్తరు నేడిగాని చేయబడగూడదు. లేదా అట్టిమనిషిని అట్టి యాక్టులకు చేర్చుకొనునట్లు భావింపబడ గూడదు. కాని, వైని చెప్పియున్నట్లుకన్న, ఆ సబ్ సెక్షన్ ననుసరించిన యాక్టులకు, పెద్దాయలలోని యేదేని నేరము 8 వ సెక్షన్ ననుసరించి ప్రకటన జారీచేయబడుటకు పూర్వము చేయబడినను తర్వాత చేయబడినను అట్టి నేరము విషయము చేయబడవచ్చును.

(3) మోపబడిన నేరమునన్ను తెలిసియున్నంతవరకు నేరపెట్టబడిన (నేరము మోపబడిన) వానియొక్క పేరును, వాగధోమమున, కృత్రిని, వతీయును, ఆ నేరము చేయబడిన దని చెప్పబడు కాలమును, స్థలమును, నేర పెట్ట బడిన వానిమీద రుజువుపరు ప ను ద్వే శిం ప బ డి యుండు దానిని గురించి ఫిర్యాదు చర్యజరుపువారికి తెలిసియున్న తప్పి క్షియిన ఆ సమాచారమునందు తెలిపియుండవలయును.

(4) నేరపెట్టబడిన వానిమీద మోపబడిన నేరమును గురించి యింకను కిష్కిర్లు అవచ్చునట్లుగా ఏ సమాచారముయిన నను సరింపబడవలయునని ఉత్తరు మూలకముగా చీఫ్ జడ్జిను కొరవచ్చును. మరియు సందర్భానుసారముగా, ఆ సమాచారముయొక్కగాని సరింపబడిన సమాచారముయొక్కగాని నకలును చీఫ్ జడ్జిను ఆజ్ఞాపింపగల విధముగా నేరపెట్ట బడినవానికి అప్పగించి పెట్టబడవలయునని ఆజ్ఞాపించవలెను.

కోర్టుయొక్క నిర్మాణము:— 5. అట్లు అప్పగించి పెట్టబడిన జరుపబడినవానిమీద మతీయు తనకు క్రమముగా అట్టి పెట్టుకోబడినవానిమీద ఆ సమాచారమునుగురించి విచారణ చేయుటకుగాను (ఇందులో నిలుతరువాత కోర్టు లేదా కోర్టువారు అని నూచింపబడు) ప్రాకార్య జడ్జిలలో ముగ్గురును చీఫ్ జడ్జిను నియమింపవలెను. మరియు విచారణ ప్రారంభించుటకుగాను ఒక తారీఖును నిర్ణయింపవలెను.

కాని ప్రాకార్యతాలాకు జడ్జిలలో యొత్తపుసంఖ్య మూటికి మించనియెడల అట్టి జడ్జిలలో ఇద్దరు మించకుండ చీఫ్ జడ్జిను నియమింపవలెను. మరియు ఈ క్రింది రెండుతరగతులలో ఏయొక తరగతినుండియైనను ఒక మనిషినిగాని, అగత్యమయినయెడల ఇద్దరు మనుష్యులనుగాని నియమించుట చే కోర్టును పూర్తిచేయవలెను. ఆతరగతు లేవనగా:—

(a) ప్రాకార్యయొక్క భాయపు జడ్జిలుగా పనిచేసిన వారు; లేదా

(b) మరియు ప్రాకార్యతాలాకు ఫీఫ్ జడ్జిను యొక్క అనుమతితో ఆ ప్రాకార్యయొక్క జడ్జిలైనవారు.

కూర్పుండు (కోర్టు జరుపు) స్థలము:— 6. ఒక విచారణ యావత్తుగాని దానిలో నేదేని భాగమునకైన గాని ప్రావిన్సులో కోర్టువారు యొక్కమనిషలకు స్థలమునందు లేదా స్థలములందు వారు కూర్పుండవచ్చును. (కోర్టు చేయవచ్చును)

కాని, విచారణ యావత్తుగాని అందులో నే భాగమయిన గాని ప్రాకార్య మామూలుగా కూర్పుండు (కోర్టు చేయు) స్థలములో గాక వేరొక యేదేని స్థలములో, వ్యాధియు కలుగు నిమిత్తము, జరుపబడుటకు తన అభిప్రాయప్రకారము అగత్యమని అద్యోకేటు జెనరలు కోర్టువానికి సర్టిఫై చేయునెడల, కోర్టు వారు నేరపెట్టబడినవాడు చెప్పుకొనునది వినినతరువాత, వేరొక యేదేని యాక్టులకు చేయుట యొక్కముని ప్రాతీకములకముగా రికార్డు చేయబడవలసిన కారణములనుబట్టి తాము తలచిన నేరపు, అట్లు ఉత్తరు చేయవలెను. అద్యోకేటు జెనరలు యొక్క సర్టిఫికేటు ఏదేని అభిదేవిట్టుచే బలపరుపబడుట అగత్యమయి యుండగూడదు. మరియు అట్టి సర్టిఫికేటు ఏ కారణములనుబట్టి యాయబడినదో వాటిని చెప్పుటకు ఆయన కోరబడగూడదు.

ఈ భాగమునకు లోబడి క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు వర్తింపుట:— 7. కోడుయొక్క నిబంధనలు ఈ భాగముయొక్క నిబంధనలకు అనుకూలముగా నుండనంత వరకు సదరు (కోడుయొక్క) నిబంధనలు ఈ యాక్టు ననుసరింపబడవలెను.

రింపిన చర్యలకు వర్తింపవలెను. మరియు అట్టి చర్యలు కోడు ననుసరించిన చర్యలుగా భావింపవలెను. మరియు ప్రథమ (బిరిజన) విచారణాధికారము చేలాయించు నెవను కోర్టుకు కోడుచే ఈయబడిన అధికారము అన్నియు ఆ కోర్టువారికి ఉండవలయును.

విచారణ:— 8. (1) సమాచారము వనువుటకో విచారణ ప్రారంభింపబడవలెను. మరియు తదనంతరము ఫిర్యాదు చేయవారు, నేర పెట్టబడినవానియొక్క నేరమునకు సాక్ష్యము మూలకముగా రుజువు పరుపగల్గునని తలచునో దానిని సంగ్రహముగా తెలుపవలెను.

(2) అంతట కోర్టువారు, ఈ భాగముయొక్క నిబంధనలకు లోబడి, నేర పెట్టబడినవానిని విచారణ చేయుటకో మాజిస్ట్రేట్టుచే వారంటు కేసుల విచారణకొరకు కోడుచే నిర్దేశింపబడిన చర్యను అవలంబింపవలెను.

అడ్వర్ స్మెంటు (నిలిపియుంచుట) — 9. ఒక చార్జి ఏర్పరుపబడినయెడల, తదుపాటుగా రోజులవరకుగాని నేరపెట్టబడినవాడు వివరింపగలగు అంతకంటె తక్కువైన యెంత కాలమువరకైన గాని అడ్వర్ స్మెంటును (విచారణ నిలిపి యుంచుటను) అడుగుటకు అతడు హక్కు కలిగియుండవలెను మరియు కోర్టువారు అతడు సోదిన ప్రకారము జరుపవలయును కాని, యీ సెక్షన్ నుచే ఏర్పరుపబడియుండు అడ్వర్ స్మెంటుకు లోబడి ఏ విచారణనైనను ఏ కార్యము నిమిత్తమయినను కోర్టు వారు అడ్వర్ స్మెంటును, అట్టి అడ్వర్ స్మెంటు వ్యాధియు కలుగునిమిత్తము తమ అభిప్రాయప్రకారము అగత్యమయి యుండిననే తప్ప, బద్ధులై యుండగూడదు.

సాక్ష్యమును రికార్డు చేయుట:— 10. విచారణ చేయబడిన ప్రతిసాక్షియొక్క సాక్ష్యమును కోర్టువారు తాము ఆజ్ఞాపింపగల విధముగా పూర్తిగా రికార్డు చేయబడు నట్లు చేయవలెను.

విచారణ రిపోర్టులను ప్రకటించుటను నిషేధించుట లేదా పరిమిత పరుచుట:— 11. జన సామాన్యపు శ్రేయముకొరకుగాని ఒక సాక్షియొక్క సంరక్షణ నిమిత్తముగాని అట్లు చేయుట అగత్యమని కోర్టువారు అభిప్రాయమైనయెడల, తమ చర్యలనుగాని తమ చర్యలలో నే భాగమునైనగాని ప్రకటించుటయైనను బహిరంగపరుచుట యైనను నిషేధింపవచ్చును లేదా తాము ఆజ్ఞాపింపగల విధముగా పరిమిత పరుపవచ్చును.

నేరపెట్టబడిన వానిని విచారణ చేయుట:—

12. (1) ఫిర్యాదీ తరపున కేసు నిర్ణయింపబడువరకు ఈ భాగము ననుసరించి విచారణ జరుగుచుండునపుడు నేరపెట్టబడినవానిని కోర్టువారు ప్రక్షేపియు అడుగుగూడదు. తదనంతరమును, నేరపెట్టబడినవాడు తన ప్రతివాదమును ప్రారంభించుటకు పూర్వమును, తన తరపుననే ప్రమాణముమీద సాక్ష్యము నిచ్చుటకు తాను కోరునెడల అట్లు చేయుటకు తనకు హక్కు కలదని ఆతనికి కోర్టువారు తెలియజేయవలెను. మరియు అట్టి సమయమున, అతడు అట్లు చేయునెడల, అడ్డు సవాళ్లు చేయబడుటకు పూర్వము దై యందునని ఆతనికి తెలియజేయవలెను. ప్రమాణముమీద సాక్ష్యము ఇచ్చుటకు తాను కోరునట్లు నేరపెట్టబడినవాడు అప్పుడు చెప్పిననే తప్ప, కోర్టువారు తదనంతరము ఎన్నడైనను కోడుయొక్క 342-వ సెక్షన్ ను యొక్క నిబంధనల ననుసరించి ఆ కేసు విషయము సాధారణముగా నేరపెట్టబడిన వానిని ప్రక్షేపింపవచ్చును.

(2) అట్లు అడుగుబడినపుడు నేరపెట్టబడినవాడు ప్రమాణముమీద సాక్ష్యము నిచ్చుటకు కోరునట్లు చెప్పునెడల కోర్టువారు తర్వాత ఏ దశలోనయినను అతనికి ప్రక్షేప యేడిగాని చేయగూడదు.

కాని, నేరపెట్టబడినవాడు అట్లు సాక్ష్యము ఈయని యెడల, అంతట, డిఫెన్సు (నేరపెట్టబడినవాని) తరపు సాక్షులు విచారణ జేయబడినవానిమీద సదరు సెక్షన్ నుయొక్క నిబంధనల ననుసరించి నేరపెట్టబడినవానిని కోర్టువారు ఆ కేసును గురించి సాధారణముగా ప్రక్షేపింపవచ్చును.

(3) ప్రమాణముమీద సాక్ష్యము ఇచ్చుటకు నేరపెట్టబడినవాడు తప్పదమును ఫిర్యాదిచర్య జరుపువాడు, తమచే వ్యాఖ్యాన మేడిగాని చేయబడవలెను విషయముగా ఏర్పరుచుకోగూడదు. మరియు అట్లు కిష్కిరదానినిబట్టి నేరపెట్టబడిన వానికి విరుద్ధముగా కోర్టువారు ఊహ యేడియు చేయ గూడదు.

(4) నేరపెట్టబడినవాడు ప్రమాణముమీద సాక్ష్యము నిచ్చునెడల ఈ క్రింది విధముగా నిబంధింపబడవలెను. ఏవనగా:—

(a) మోపబడిన నేరములను అతనినే నేరము వల్లననుభవించి కలిగి యున్నట్లుకని (కాను ఎక్కువ నేరము (అడ్డు నవాల్) లో ఏ క్రమమున అతడు అడుగ వడచును.

(b) (i) అతడు అప్పుడు మోపబడిన నేరముగాక తేరే నీడని నేరము చేసియున్నాడని లేదా అట్టి నేరమునుగురించి నీరసాపన చేయబడియున్నాడని రుజువు, అతడు అప్పుడు మోపబడిన నేరము చేసినాడని చూపుటకు అంగీకరింప వలసిన సాక్ష్యమొందుననే తప్ప, లేదా.

(ii) అతని మంచిగుణమును రూఢిపరుచుటగాను పర్యావరణపు సాక్షులు అడ్డు నవాల్లు చేయబడి యుండిననే తప్ప లేదా తన మంచిగుణమునుగురించి అతడు సాక్ష్యము ఇచ్చి యుండిననే తప్ప లేదా దీక్షపూర్వక (ప్రతివాదము) స్వభావముగాని దానిని జరపడముగాని ఫిర్యాదుకరపు సాక్షులగుణములను మైన ఆరోపణలు చేయవలసినవృత్తియై యుండిననే తప్ప, లేదా.

(iii) అతే నేరము మోపబడియుండు తేరే యేమనిషి యాదనైనను అతడు సాక్ష్యము ఇచ్చియుండిననే తప్ప.

అప్పుడు అతడు మోపబడియుండు నేరముగాక తేరే మేడని నేరము అతడు చేసినట్లు లేదా స్థాపనచేయబడినట్లు లేదా మోపబడినట్లు, లేక అతనిగుణము మంచిదాకానట్లు కనబరచు ధోరణిగల యే క్రమమున అతడు అడుగవడచుండడు. మరియు అడుగబడినయెడల జబాబు ఇచ్చుటకు తోరబడ గూడదు.

(c) తోర్పువారిచే, మరియు విధముగా ఉత్తరపీఠము బడిననేతప్ప సాక్షుల బోధననుండిగాని యితరసాక్షులు తమ సాక్ష్యమును ఇచ్చు ఇతరస్థలమునుండిగాని అతడు తన సాక్ష్యమును ఈయవలెను.

జవాబు ఇచ్చు అధికారము:—13. నేరపెట్టబడినవాడుగాని నేరపెట్టబడినవారిలో ఏయొకరైనగాని యే సాక్షి నైనను పిలిచి విచారణచేసినయెడల, కడపట జబాబు ఈయవలసిన అధికారము (నాట్కు) ఫిర్యాదు చర్య జరుపు వారివై యుండును. కాని యితర సందర్భములన్నిటిలో అది నేరపెట్టబడిన వానివై యుండును.

కాని సాక్షిగా నేరపెట్టబడినవాడు విచారణచేయబడుటవలననే కడపటి జబాబు చెప్పిన అధికారము ఫిర్యాదు నడుపువారికి కలుగదు.

అభిప్రాయభేదములు:—14. తోర్పుగా ఏర్పడి యున్న వారిలో తరస్పరము అభిప్రాయభేదము కలిగినయెడల అధిక సంఖ్యాకుల అభిప్రాయము చెల్లవలెను.

పెద్దాయులలో నూచింపబడిన యేదేని నేరము నేరపెట్టబడినవానిపై స్థాపింపబడవచ్చును:—

15. ఈ భాగము ననుసరించినయేదేని విచారణలో, పెద్దాయులలో నూచింపబడిన చట్టముయొక్క యేదేని నిబంధనకు విరుద్ధమైన యేదేని నేరము నేరపెట్టబడినవాడు మోపబడవచ్చును, మరియు స్థాపింపబడవచ్చును.

తీర్పు:—16. తోర్పువారు తమచే నేరస్థాపనచేయబడిన యేమనిషిమీదైనను, అట్టి మనిషిపై స్థాపనచేయబడిన నేరముకొరకైన ఏదేని చట్టముచే అధికార మియ్యబడియుండు ఏ తీర్పునైనను జారీచేయవచ్చును; మరియు వారిచే జారీచేయబడిన యేదేని తీర్పువిషయములో భూయపరచు ఉత్తరపీఠము అగత్యమైయుండగూడదు;

కాని, ఎవరు తోషియై (నేరస్థుడై) యుండుటనుగురించి తోర్పుగా ఏర్పడియున్న వారిలో అభిప్రాయభేదమున్నచో అట్టి యే నేరపెట్టబడినవానిమీదైనను మరణదండన తీర్పు ఈయవడగూడదు.

ఇతర క్రిమినలు తోర్పులు జోక్యము కలుగచేసకొనకుండ మినహాయింపు:—17. తోర్పువారి తీర్పు ప్రభవితమైన పరిష్కారమైనయెండును. మరియు తోడుయొక్కగాని తత్కాలములో అమలులోనున్న నేతల యేదేని చట్టముయొక్కగాని ఏ అధికారిచే చేయబడినదైనను చట్టము మొక్క బలముగల తేనియొక్కగాని నిబంధనతో నిమిత్తము కింద, తోర్పువారియొక్క యేదేని యుత్తరువుమీదగాని నిర్ణయమీదగాని అపిలు ఏమియు నుండగూడదు. మరియు ఏ ప్రాత్యక్షముగాని అట్టి యేదేని యుత్తరువుతో తీర్పునో వివరించుటకు (రెవై జుచేయుటకు) గాని అట్టి తోర్పునుండి తేని కేసును బ్రాక్ స్పర్శచేయుటకు, గాని తోడుయొక్క 91 వ సెక్షను ననుసరించి యేదేని యుత్తరువును చేయుటకు

గాని అధికారము ఉండగూడదు. లేక ఈ భాగముననుసరించి ఏదేని చర్యలవిషయములో ఏవిధమైన యేదేని విచారణాధికారము ఉండగూడదు.

కాని, ఆలోచనపథ్యోక్తమైన గవర్నరు జెనరలుగారికి గాని లోకలు గవర్నరుమెంటువారికి గాని తోర్పువారితో తీర్పు చేయబడియుండు ఏమనిషి విషయములో నైనను తోడుయొక్క 401 వ సెక్షను ననుసరించి లేదా 402 వ సెక్షను ననుసరించి ఉత్తరువులు చేయుటకు గల అధికారములను ఈ సెక్షనులో నున్న తేదినను బాధించుటకు బాంధవబడగూడదు.

1872 వ సం॥ పు 1 కి.

సాక్ష్యమునుగురించిన ప్రత్యేకమైన విధులు:— 18. (1) 1872 వ సంవత్సరపు ఇండియా సాక్ష్యచట్టములో విరధముగా నేమియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండ—

(a) ఏ మనిషియొక్కయైన స్టేటుమెంటు ఒక మాజి స్ట్రీటుచే రికార్డుచేయబడియుండి అట్టి స్టేటుమెంటు దానిని యిచ్చునకిది చదివి వినిపింపబడి వివరింపబడి అతనిచే సంతకము చేయబడి యుండునపుడు, లేదా.

(b) ఏ మనిషియొక్కయైన స్టేటుమెంటు తోర్పువారితో రికార్డుచేయబడియుండినను అట్టి మనిషి అడ్డునవాల్లు చేయబడియుండనియెడల,

అట్టి స్టేటుమెంటునుచేయు మనిషి చనిపోయియుండినను, కనబడకున్నను లేదా సాక్ష్యము ఇచ్చుటకు అక్రమమై యుండినను, మరియు, అట్టి మరణముగాని, కనబడకుండుటగాని, అక్రమగాని నేరపెట్టబడిన వానికి అనుబంధగురుకట్టు చేయబడినదని తోర్పువారికి తృప్తికలుగునట్లు రుజువుపరచబడునెడల అట్టి స్టేటుమెంటు సాక్ష్యముగా తోర్పువారితో అంగీకరింపబడవచ్చును.

(2) తోడుయొక్క 512 వ సెక్షను ననుసరించి రికార్డు చేయబడిన దీపాదినముల ఆ సెక్షనులో వివరింపబడియున్న స్థితిగతులలో ఈ భాగముననుసరించి ఒక నేరపెట్టబడినవానిని విచారణచేయడములో సాక్ష్యముగా ఈయవడవచ్చును.

తోర్పును తిరిగి ఏర్పరిచినమీద సాక్షులను తిరిగి పిలుచుట:—19. విచారణ జరుగుచుండునపుడు తోర్పును తిరిగి ఏర్పరిచినయెడల అట్లు తిరిగి ఏర్పరచబడిన తోర్పు నేరపెట్టబడినవాడు అట్లు తోరినయెడల, ఆ కేసులో అనివార్య సాక్ష్యము ఇచ్చియుండు ఏ సాక్షి నైనను తిరిగి పిలిపించి తిరిగి విచారణచేయవలెను.

విధులు చేయుటకు అధికారము:—20. (1) తోర్పు తాలూకు (వెనెడెంటుయొక్క నియామకముకు అధికారములను గురించియును, ఒక నేరపెట్టబడిన వాని విచారణలోనంతట హాజరుకాకుండ తోర్పుయొక్క యే జడ్జిగాని ఆటంకపెట్టబడు సందర్భములో తోర్పును పూర్తిచేయుటకు అవలంబింపవలసిన చర్యలను గురించియును; మరియు

(2) విచారణలకు ముందుగాగాని వాటికి తోడుగాగాని యీ భాగముయొక్క నిబంధనలను అమలుజరపుటకై నను వానికి అనుబంధముగా నుండుటకై నను అగత్యమని తనకు కనబడునట్టి (నేరపెట్టబడినవానిని మధ్యకాలములో స్వాధీనమునందుంచుకొనుటయును అతనిని జామీనుమీద విడుదలచేయుటయును చేసి) యే విషయములనుగురించిగాని నిబంధించుచు ఏదేని జడ్జిను అప్పీలుపట్టికి విధులను చేయవచ్చును.

2-వ భాగము.

అట్టి సందర్భములో 2 వ భాగమును వర్తింపజేయువలెను:—21. బ్రిటిషు ఇండియాలో సంకటగాని అంతేతనిభాగమునందుగాని, తమ అభిప్రాయప్రకారము, పెద్దాయులలోని నేరములచేయునట్లు బహుళక చేయగల ఆరాజకపు లేదా విప్లవకరమైన ఉద్యమముల విస్తారముగా ప్రోత్సహాపరచుచున్నదని ఆలోచనపథ్యోక్తమైన గవర్నరు జెనరలుగారు తృప్తిసొందినయెడల, ఆయన, ఇండియా గెజెటులో ప్రకటనద్వారా అట్టి తాత్పర్యము కలుగునట్లు డిక్లరేషను చేయవచ్చును. మరియు అంతమీద ఈభాగముయొక్క నిబంధనలు ప్రకటనలో వివరించినయెండు ప్రశ్నలలో అమలులోకి రావలెను.

2 వ భాగము అమలులో నున్నపుడు చాలా యింతుదగిన అధికారములు:—22. (1) లోకలు గవర్నరుమెంటువారి అభిప్రాయ ప్రకారము 21 వ సెక్షనులో నూచింపబడిన స్వభావముగల యేదేని ఉద్యమములో అట్టి ప్రశ్నలలో ఏ మనిషియైనను క్రియలో సంబంధించి యున్నాడని లేదా అట్లు సంబంధించియుండిన నమ్మకుటకు స్వా

యమైన కారణములన్నపుడు, అతని (ఆ మనిషి) కేసు! సంబంధించి కడకు గవర్నరుమెంటువారి స్వాధీనమునందు యావత్తు విషయములను లోకలు గవర్నరుమెంటువారు, ఒక ప్రాత్యక్షమును నియమింపబడుటకు అర్హులగుముందు ఒక జ్యుడిషియల్ ఆఫీసరు నెరుగు ఉంచి వాటిమీద ఆయన అభిప్రాయమును వ్యక్తపరచును. అట్టి అభిప్రాయమున ఆలోచించినమీదట ఈ సెక్షనుయొక్క నిబంధనల ననుసరించి చర్య వ్యక్తపరచుట అగత్యమని లోకలు గవర్నరుమెంటువారు తృప్తిసొందినయెడల వారు, అట్టి మనిషి 21 వ సెక్షనులో నూచింపబడియుండు స్వభావము గల యే యుద్యమములో నైనను అట్టి ప్రశ్నలలో క్రియలో సంబంధించి యున్నాడని లేదా యుండినని తాత్పర్యమునుబట్టి ఒక డిక్లరేషనుగల ప్రాత్యక్షములమైన ఉత్తరువుములముగా ఈక్రింది ఆర్డరు అన్ని యెగాని వానిలో ఏదైనగాని ఈ గురవచ్చును. ఏదనగా: అట్టి మనిషి—

(a) పెద్దాయులలో నూచింపబడియుండు చట్టముయొక్క యేదేని నిబంధనకు వ్యతిరేకముగా ఏ నేరమునైనను తాను చేయని లేదా చేయుటకు ప్రయత్నించనని లేక చేయుటకై ప్రయత్నించనని, లేక అటు చేయుటకు తమకు చేయనని అట్లు (ఉత్తరువులో) వివరింపబడగల ఒక సంవత్సరమునకు మించని కాలమునకు పూచీపడుచు ఒక ప్రతిమును జామీను దారులతో గాని జామీనుదారులు లేకుండగాని, ఉత్తరువులో వివరింపబడగల కాలములోకల, వ్రాసి యీ ఉపలెను;

(d) అట్లు వివరింపబడగల అధికారికి తన వాసస్థలమునను వాసస్థలపు మార్పునను తెలియబరుపవలెను;

(c) అట్లు వివరింపబడిన బ్రిటిషు ఇండియాలోని యే ప్రశ్నలనుసంబంధమునను నిలిచియుండవలెను. లేదా వసించుచుండవలెను;

అయినను, అట్లు వివరింపబడిన ప్రశ్నల రాష్ట్రమునకు వెలుపలనున్న యెడల, ఆ యుత్తరువుచేయు విషయమై ఆ ప్రశ్నలలో లోకలు గవర్నరుమెంటువారియొక్క సమ్మతి ముందుగా పొందియుండవలెను;

(d) లోకలు గవర్నరుమెంటువారి అభిప్రాయ ప్రకారము జన సామాన్యపు సెమ్మికి భంగకరముగానుండ నుద్దేశ్యముచేసి లేదా జన సామాన్యపు డేమునునకు హానికరముగానున్నట్టి అట్లు వివరింపబడిన యే కార్యమునైనను చేయకుండ మానవలెను; మరియు

(e) అట్లు వివరింపబడగల కాలములందు తన నివాసమునకు అత్యంత సమీపముననున్న పోలీసు స్టేషను నావాలగల ఆఫీసరునకు తనకుతాను రిపోర్టుచేసికోవలెను.

(2) (1) వ సబ్ సెక్షనుయొక్క (a) క్లాజు ననుసరించి ఒక ఉత్తరువు ప్రకారము జరుపుటలో సంబంధించి మనిషి రిపిపోయిన మీదట ఆ సబ్ సెక్షనుయొక్క (b) నుండి (c) వరకుగల క్లాజుల ననుసరించిన యే యుత్తరువైన అమలులోనికి వచ్చునట్లుకూడ చేయవడవచ్చును.

22-వ సెక్షను ననుసరించి ఉత్తరువులను అందజేయుట:—23. 22-వ సెక్షను ననుసరించి చేయబడిన ఉత్తరువు, ఎవరి విషయమై అది చేయబడినదో ఆ మనిషికి, సమ్మతులను అందజేయబడిన విషయమై తోడులో నిబంధించినట్లు విధముగా, అందజేయబడవలెను. మరియు అట్లు అందజేయబడినమీదట అట్టి మనిషి అందునుగురించి క్రమమైన నోటీసును పొందినట్లు భావించబడవలెను.

ఉత్తరువులను అమలుజరుపుట:—24. లోకలు గవర్నరుమెంటువారు, లోకలు గవర్నరుమెంటువారియొక్క సాధారణమైన లేదా విశేషమైన అధికారముచేగా దాని ననుసరించిగాని 22-వ సెక్షనునబట్టి యేదేని యుత్తరువుయొక్క నకలు ఎవరికి పంపబడ గలదో అట్టి ప్రతి గవర్నరుమెంటు ఆఫీసరును దానిప్రకారము జరుపబడునట్లు చేయుట! స్వాతంత్ర్యముగా అగత్యమైయుండగల యావత్తు మార్గముల; వినియోగింపవచ్చును.

లోకలు గవర్నరుమెంటువారితో చేయబడి యుత్తరువుయొక్క తాత్కాలికపు స్వభావము:— 25. 22 వ సెక్షనునబట్టి చేయబడిన యుత్తరువు, ఈభాగములో నిలుకర్తావై నిబంధించబడియున్నట్లు లోకలు గవర్నరుమెంటువారితో దాని కాలము మోల్చింపబడిన నే తప్ప, 2 నెల కాలమువరకే అమలులో నుంటూ ఉండవలెను.

శతంత్రివార్తలు

(రైతుకు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

ఆర్ 34 విమానము.

లండను, జూలై 7:— సమాధ్రమన మంచులోనుండి విమానము వెలికి వచ్చింది. 1900 అడుగుల ఎత్తున విమానము వైస్ లెఫ్టనెంట్. నిరుపయోగమున నున్నదిగా నున్నదని వాయువార్త సంకలనము. విమానమును తెలుపు ప్రకారమున మూసికలలో ముగియించినది. 500 మంది బ్రిటిషు ఆమె రికార్డులలో 10 నిమిషములలో ఏర్పాటులన్నిటిని గావించిరి. వైమానికాధికారి మేజరు స్కాట్టుగారు మొదట దిగిరి. విమానములోని వారందరూ అలసికట్టుండిరి. కలలుగడ్డములు వదలులేక మాసియుండిరి. కనులు ఎర్రబడినవి. గాని ఆ దరు నుత్సాహముతో నే యుండిరి. మంగళ వారమునాడు మరల వెళ్ళున ప్రయాణము ప్రారంభము కావచ్చును. సామగ్రిలకు నిపుకొనుచున్నారు. అట్లాంటికు సముద్ర సంచారము చాల ప్రయాణకరము. గత రాత్రి చాల ప్రమాదము జరుగవలసింది. అద్వైతవర్షమున వచ్చి చేరగలిగితిమని విమాన చోదకుడు తెలిపెనని మినోలానుండి కంటివార్త వచ్చి నది. విమానమునకు మేఘము లధుపడుటచే సమాధ్రమమే కనపడలేదు. రెండు మంచు వెల్లులు మాత్రమే సమాధ్రమమైన తేలు కనబడినది దట్టమైన పొగమంచుతో కొంతసేపును మేఘమార్గము నతిక్రమించి చక్కని ఎండలో కొంతసేపును విమానము సంచరించుచుండెను. 4 రోజులకు మధ్యాహ్నము 1-50 వేళ విమానము రెండు మేఘమార్గముల నడుచుచుంటున్నది వైమానికులు గ్రహించగలిగిరి. పేకు అదవులకు వై 800 అడుగుల ఎత్తున విమానము సంచరించెను. ఆచెట్టానానను వైమానికులు గ్రహించగలిగిరి. విమానములోని వారికి భోజనసదుపాదములు బాగుగానే యుండినవి. నిద్రపోవుటకు నేరవుయ్యలలు అమర్చబడినవి. కొంతసేపు ఒక తెగయును మరొకసేపు మరొకతెగయును విశ్రమించుచున్నట్లు చూచుచుండెను. ఒక్కొక్క తెగకు 15 మంది గ్రామీణులు నిరంతరము వాయింతుబడుచుండెను. సహాయము కావలెనని వైమానికులు పంపిన వాయువార్త 6-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-59 కి చేరినది. పాక్షికాలము 5-30 విమానము పార్టీడ్లి దీవియొద్ద నున్నట్లు మ్యాపర్లును నిజమెంటుకానునని తెలుపబడినది. బోస్టనుండి రెండు ఆమె రికార్డులతోను పంపబడినవి. పార్టీడ్లిదీవినుండి వైమానికులు పంపిన వాయువార్త 6-వ తేదీ రాత్రి చేరినది. కిరసనాయిలు చెల్లిపోవుచున్నది. గంటకు 28 మైళ్ళవొప్పున నడుచుచున్నది. బోస్టనుకు వెళ్ళుచున్నది. వెంటనే సహాయమును పంపవలెనని వారలొరిరి. మాంటుక్కు పోయియు కలులైన చేరుదు. ఆచటకిరసనాయిలు సమృద్ధిగా నున్నదని వైమానికులకు వాయువార్తనుండి జూలై 6-వ తేదీ రాత్రి కల్గినది. 5 గంటలవేళ వచ్చుచున్నది 67-80 వుత్తరమున 67-20 ప్రాంతమున 15 0 0 అడుగుల ఎత్తున నడుచుచున్నది కలిసికొనదని వైమానికులు పంపిన కంటివార్త చేరినది 6-వ తేదీ రాత్రి చతుర్థయామమున 6-15 గంటలకు ఆమె రికార్డు నాకాదాధికారులు వాయువార్తనుండి. ఆమె రికార్డు స్ట్రోయిరు బానుకొప్పు 6-వ తేదీ రాత్రి 11-40 వేళ విమానము కలిసికొని మెయిను సమాధ్రమ మిదుగా దాని ననుసరించి వచ్చుచున్నది 6-వ తేదీ ఉదయము 7-30 కు విమానము మాంటాకు పోయెంటును చేరినదిగాని అచటసాగకుండ మినోలాకు పోయినది. ఎట్టిసహాయమును ననసరము లేకుండ విమానము 6-వ తేదీ పుడయము 9-5 వేళ మినోలాకు చేరినది 9-55 నిమిషములకు అవతరణము పూర్తిమైనది. 8100 మైళ్ళు (నాటికలు) 108 గంటల 12 నిమిషములలో 6-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మినోలాలో హాజరు వారపు విమానకాలయము నురక్షితముగా దిగినది. ఇతరమార్గ ప్రయాణమిదికర కేవిమానమును గూడ చేయలేదు. ఇతరసహాయము లేకుండనే ప్రయాణము పూర్తిమైనది. కిరసనాయిలు చెల్లిపోవునను సందయమున ఆమె రికార్డులతోను సహాయము కొరబడినది. నాకలు విచ్చినవి. గాని సహాయము చేయవలసిన అవసరము కలుగలేదని విమాన మంత్రులు ప్రకటించిరి. జూలై చక్రవర్తిగారు మేజరు స్కాట్టుగారిని యిక్కడ నభినందించుచు సౌఖ్యముగ మరలిరత్తుగాక

యని కోరుచు కంటివార్తనుండి ఆమె రికార్డులతోను సమాధ్రమమున దృఢమున మెనరించుట కిది మరొకంతవోద్యమమునది చర్చియుగాదు గూడ నభినందన కంటివార్తనుండి. వైమానిక యానము.

హోస్టను, జూలై 8:— ఇంజనులలో లోపము కచ్చుటకున హోస్టన్ పేజివిమానము పారెనుబోవద్ద కిందికి దిగవలసి వచ్చెను. అచటి ప్రజలకుంతయు నెయ్యిగ నున్నది.

ఆర్. 34-వ విమానము సిటి.

హోస్టను, జూలై 8:— ఆర్. 34-వ విమాన మహాయాత్రియందున్నది. అచటి ఆమె రికార్డు నాకల సహాయము నపేక్షించింది. హోస్టనుకు వెనుకవలనను, వెల్లులు సరిపడుటకున అపాయము కంటికి బడుచున్నది.

డేనియలుగారి యభినందనలు

లండను, జూలై 7:— ఆర్ 34 విమానము జయక్రమగ ప్రయాణము గావించినందులకు డేనియలుగారు అభినందించిరి. దీనిచే ఆమెకనులకును బ్రిటిషువారిని స్నేహపాతములు మరింత యునుమడించునని.

జనరలు స్కెట్టుగారికి.

ఎల్. ఎల్. డి. బిరుదము.

లండను, జూలై 8:— మాంచెట్టరు విశ్వవిద్యాలయము వారు జనరలు స్కెట్టుగారికి ఎల్. ఎల్. డి. బిరుదము నిచ్చిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమే యొక వానాజీక సంఘముగా నున్నదని స్కెట్టుగారు నడిచిరి.

లాయుడుజార్జి గారు.

లండను, జూలై 8:— ఒకతరును విశ్రాంతిని గొనుటకు లాయుడుజార్జి గారు కినియెటులో పుకేరించి.

కెప్టను ఫ్రెయిట్టుగారు.

బూర్జెను, జూలై 8:— పుకేరియగారికము నిన్న సాయంత్రము సృజనమునుండి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ కార్యాలయమునకు గొనిపోయిరి. నేడుదయము సయినకులు గౌరవము తెలిపిరి. నేడు మధ్యాహ్నమున గౌరవము కనపడినది. రైలుకు గొనిపోయిరి. అచటనుండి ఇంగ్లాండు కేరమునకు గొనిపోయెదరు.

అమృతసరను, అల్లరులు.

ఉరికిత్త నాపుచేయటం.

లండను, జూలై 7:— అమృత సరను అల్లరులలో బుగ్గారతికి చందానికి ఉరికిత్త విధించబడినది. ప్రీవీకృపున్ని అటు అపీలుచేయందుటచే దానివర్తకసానము తేలువరకు ఉరికిత్త నాపుచేయవలయునని మాంటాగుగారు త్రుతపు చేసిరి.

సంఘ్యుత్తవములు-ఇంగ్లాండు.

లండను, జూలై 6:— నేటియదయమున ప్రతిజ్ఞకునందున దైవారాధనము జరిగినది. వెంటుపాటు జేరకునజరిగిన ఆరాధనకు రాజదండములు కలుపబడెను. విచ్చేసిరి. క్యాంటరుబరీ ప్రధాన మతగురువుగారు ఉపన్యసించిరి. మధ్యాహ్నములు బ్రహ్మరూ నాకల అందము కలసి ప్రార్థనలను గావించిరి. రత్నకై నెస్తపు బ్యాంకువారు బ్యాంకు వాయిద్యమును గావించిరి గానముగూడ సల్పబడిరి.

విరోపాఖండపు ఆరికసిటి

సర్ రాబర్టు సిన్సిగారి ఉపన్యాసము

లండను, జూలై 8:— సిన్సిగార్ సర్ రాబర్టు సిన్సిగార్ ప్రభువుగారిట్లు నడిచిరి. విరోపా జేతపు ఆరికసిటి ఎంత విషయ దళయందుండవలయునో అట్టి విశేషదళయందున్నది. ప్రజలకు తిరుటకు సరిపోవు అపారముగూడ లభించుటలేదు. సప్లయ అతరయు అగిపోయినది. పరపతి విధానమంతయు ధ్వంసమైనది. విజ్ఞానం కృతహారములయందు మనమిప్పుడు జరుగురుగ ఆర్థిక సమస్యను చక్క తెట్టవలసి యున్నది. కాన ఈ విషయమై మనము క్రద్ధపడించ వలయును. క్రద్ధపడించిన మనకు గూడ లాభకరముగ నుండును. అద్దానంచేసి మనము నిర్ణయించబోవు సంధివిధానము విరోపాఖండము యొక్క ఆర్థికసిటి చక్కబడుటకు అవకాశము నీయవలయును. మనమిట్లాసర్పిలిమేని కరవర్తనపు అభిప్రాయములు జనించిన ఆత్మర్యపరు ననసరములేదు. మనలో జనించక పోయినది చివరకు యూరపులో అన్ని జేరకులకును వ్యాపించగలదు.

కనడా

కనడా-ప్రెసిడెంటు జాధికారము.

లండను, జూలై 8:— ప్రెసిడెంటు పార్లమెంటులో మాధ్యమమును, వోటులనిచ్చుటకును సత్వము ప్రసాదించు చట్టమును సోమనియను కామన్సు సభవారు ఆమోదించిరి.

కెమెన్సోగారి ప్రసంగము.

లండను, జూలై 8:— ప్రసంగమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ఘన కార్యముల మెనరించగలదు. మనము నేనల విజయమునకే గాక ఆశయముల విజయములకు గూడ పోరునలిపితిమి. ఈ యుద్ధములకు ఆమె రికార్డు వారి కపరిమితమును ధనలాభము కలిగినది. ఆలాభమును వారు యిక్కడ సహాయార్థము వినియోగించుట బ్రిటిషువారు మాడవలెను. యూరోపు ఖండమునందు టర్కీ జేరకు మిక్కిలి దుర్బలస్థితియందున్నదనుటలో కోర్కెలయిగాని మధ్యరాష్ట్రముల స్థితి యిప్పుడు మిక్కిలి కోచనీయముగా నున్నది. ఆరాష్ట్రములకు తగిన సహాయము జరుపబడవలెనని పారిసునగరమున జరిగిన సభయందు కెమెన్సోగారు నడిచిరి.

అధినివేతనముల కరిపాలనము

పారిసు, జూలై 8:— ఈవిషయమును పరిష్కరించుటకు లండను నగరమున సభ జరుగును. అధినివేతనముల మంత్రి నిమకుగారును మార్గోనిగారును భాలోకుట వెల్పిరి. అటునుండి లండనుకు విమానముమీద వెళ్ళెదరు.

లండను, జూలై 8:— హావాను ఏజ్యుని వారిట్లు తెలుపుచున్నార. కెమెన్సోగారు జ్యూలెచే భృగసము చేయబడిన ప్రజలకులను పరిక్షించుచు జర్మనుల వలన నష్టపడిన ప్రాంత ప్రజలకు ఇట్లు అధినివేతనముగారి-మిగిలినది బలాత్కారముగ జర్మనులు గ్రహించిన సామ్యునంత్రము జర్మనులు నష్టపరిహారముగ నిచ్చుటలు సంధిమార్తుల-యందు కొరబడినది. దీనిని జర్మనులు ఇచ్చిరి రెదరు. పునర్ నిర్మాణము మెల్లగజరుగుచున్నదని భృగసయగు ప్రజలకులందున్న ప్రజలు ప్రాంతవిదారకనయవారికి మొదలించుచు జర్మనులు కుతూహలముతో చూచుచున్నారు. ఈప్రజలకులను మరల నిర్మించుటలో జర్మనులు సహాయపడిరే ప్రాంత ప్రజలకును, జర్మనులకును పరస్పర విశ్వాసము అభివృద్ధియెదను. అనుకూల భావము జర్మనులపడెల జావబడును.

చీనా-సంధివరతులు.

ప్యారిసు, జూలై 7:— హావాను జూలై ప్రచారక సంఘము వారిట్లు తెలుపుచున్నార. జర్మనీలో సంధివరమును సంకేతము చేయుటకు చీనావా రంగీకరించక పోయినను అస్ట్రీయాలో సంకేతము చేసెదరు. ఇట్లాసర్పిలిచే సర్వజేసమ్మోళన సంఘమున సభ్యత్వమును సంపాదించగలిగి.

ధ్వంసమైన ప్రాంతు.

ప్యారిసు, జూలై 7:— హావాను జూలై ప్రచారక సంఘము వారిట్లు తెలుపుచున్నార. ప్రాంతులో కొన్ని జిల్లాలను కెమెన్సోగారు తమ సంచారమున సందర్శించిరి. ఈ జిల్లాల యుద్ధమున ధ్వంసమైనవి. వెంటుకెట్టిక దగ్గర కిరకాలము చొరబడుటకు ముందుగనే కపించుటకు సౌకర్యమును గృహములను నిర్మించి యివ్వవలయును. ప్రజలు కెమెన్సోగారి నడిగిరి. రైతులకు కలనను, సామ్యును ముందుగ ప్రసాదించవలయునని కోరిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగ కెమెన్సోగారిట్లు నడిచిరి. ప్రాంతు జేరకుందంతటను చూచినవాటిలో వెంటుకెట్టికలో జరిగిన సంగతులన్నియు అపూర్వములు. ఇచట విచారమును, కష్టములను తెలుపుటకప్పు కోపమునుగాని వైమమ్యమునుగాని జూపుటలేదు.

రిమ్మనగర సత్కారము.

కాన్ ఆఫ్ ది లివిజుజ్ ఆఫ్ అనా' రిమ్మనగరమును ప్రెసిడెంటు పోయిక్ కేరగారు ఆలంకరించిరి.

ప్రాంతులో అధికలాభములు.

ప్యారిసు, జూలై 7:— హావాను జూలై ప్రచారక సంఘము వారిట్లు తెలుపుచున్నార. 14-వ తేదీ ప్రాంత వైస్యము విజయమును బడినందులకు ఊరేగును. ఈ ఉత్సవమును జూమికు ప్రజలకు స్థలమును యిచ్చుటకు ఏర్పాటులు గావించబడును. ఈ కృతహారములో నూటికి 81 చొప్పున లాభము దీనిన దానివై పన్నును విధించుటకు ప్రాంత రాజ్యాంగ సభలో ఒక చట్టము ప్రజేతబెట్టబడినది.

ఇంటి

ఇంటి అల్లుడు.

కోమ, జూలై 6:—మీలను మున్నగు తల్లిదండ్రులను ఆహారకావ్యముల బట్టల దుకాణములు దొరుకొనబడెను. అల్లుడులలో మేకడు చనిపోయెను. చాల మందికి గాయములు జరిగిరి. చాలవోట్ల వర్షము భరణు చాల తగ్గించిరి. గుర్ర 17, 18 ఏనుషమున దొరతనమువారు చాల కట్టుదిట్టములను చేసిరి. ఈ అల్లుడులలో తమ కట్టి సంబంధమును లేదని సాం ఘికవాదులు నుడిచిరి.

లిండిక ఆవు

లండను, జూలై 6:—ల్యూరీక్ లెగారక పాలశాస్త్ర అట్టణములందు లిండిక ఆవుల గూర్చి గొప్పసభలు జరిగినవి. కోమలోని వర్షము లందరను భరణు నూటికి 50 నుండి తగ్గించుట కంగీకరించిరి.

జర్మను

కెయిజరు పుత్రుల విజ్ఞాపి.

జర్మను, జూలై 5:—కెయిజరు గారి కుమారులలో దిన్న వా రైదుగురు ను జార్జి చక్రవర్తిగారికి బహుమతుల మయ్యెదమని శ్రీ వారికి తెలిపివార్త నంది.

రానున్న విషయదళ.

లండను, జూలై 6:—జర్మనీ నూతన విభజనమును గూర్చి ప్రభుత్వమున గొప్ప విషయస్థితి వాటిల్ల గలదని ప్రబల మగు వనంతి పీఠములో బయలిడినది. ఈ విషయమై సా మాజ్య ప్రక్షియా దొరతనమువారు భిన్నాభిప్రాయమును తెలుపుచున్నారు.

కెయిజరు చారణ.

హిందెబర్డు లేఖ.

లండను, జూలై 6:—తదభ్యుదయమున కెయిజరు విచారణకు గురించి వాకహిందెబర్డు గారు మార్చి 11 ఛాను గారి కిట్లు లేఖనంపిరి:—యద్దపయమున ప్రెంచి నైస్యమును సదా తరతరములనుండి మర్యాదగ ప్రవర్తించి యితరుల మర్యాదను గాపాడినది. వీరు పురుషులగుణములను ఎన్న దును వివరాది ఎటుగరు. ప్రెంచి నైస్యమునకు సర్వాధి కారివైన నేనానియను ఛానుగారిని హిందెబర్డుగారు తమ లేఖ యందు సంబోధించిరి.

మాంకరి

జెకో స్లావక్కుల స్థితి.

కోపను హేగను, జూలై 6:—ప్రేగుకంత్రివార్త— తక్కిన స్లావక్కులలో సంధిసభవారు, నియమించిన సరిహద్దుల వరకును మాగ్యూరు నైస్యములు మరలిపోయినవని అధికారులు తెలుపుచున్నారు. విడుదలైన ప్రజలను జెకో స్లావక్కు లాక్రి మించిరి.

రంగూనులో విషజ్వరము:—రంగూనులో విషజ్వర ము వలన నిత్యమున దామాషాను 20 చనిపోవుచున్నారు. ఈ వ్యాధిని నివారించుట మున్నగు కృత్యములను భరించు విషయ మున సగరపాలక సంఘమునకును దొరతనమునకును ప్రత్యేక కృత్యములు జరుగుచున్నవి. కలకత్తా జొంబాయి చెప్పకట్ట యిము మున్నగు నగరములందు విషజ్వర పీడితులకు జనరలు హాస్పిటాలులో నే చికిత్స చేయబడినది గాన నిరుటవలేనే వీరు గూడ రంగూను వైద్యశాలలలో ప్రత్యేక పు ఏర్పాటులను చే యవలసిన అవసరము కలిగినను అందులకు పాలక సంఘమువారు కృత్యమును భరింప నవసరము లేదని పాలక సంఘమువారు ప్రాసరి.

నందిగామ బాలభటులు:—మా నందిగామ గ్రామము నందలి రామకృష్ణ పటాలమువారు పౌరజన సేవకై మిగుల తట్టు దలతో తమ కృత్యములను నెఱవేర్చుచున్నారు. వీరులను నెం దలతో బీదలకు పురవాసులకు ఆమితమైన సాయము కలుగు చున్నది. మఱియును వారు దినదినమును ప్రజలకొనర్చు సవి కృత్యము మాత్రమేగాక కాంతి పూజోత్సవసందర్భమున నగ ర్యును సేవ నొసర్చిరి. ముప్పి నెంకటసుబ్బారావు.

వాతావరణ స్థితి

1919 సం॥ జూలై నెల 9-వ తేది బుధవారము.

Table with 6 columns: Wind direction, Wind speed, Humidity, etc. Rows include various weather conditions and measurements.

వాయుభారము బంగళా భారమునకు తరలమున త్వర తమగను, ఇతర ప్రజలములలో మిగులమును కృత్రిమై నది. ముఖ్యముగ కోరమాండలు తీరమున వాయుభారమునందు కృత్యములు తక్కువగనున్నది. చులభావతీరమున వాయు పులు తీరముగ నున్నవి. పగటిపూట ఉష్ణము మామూలుకంటె కొంచె మెక్కువగ నున్నది. రాత్రిపూట నది కొంచెము తగ్గి నది. ఆర్ద్రత హెచ్చుగ నున్నది. సముద్రమునకు దూరమున నున్న ప్రజలములలో తప్ప మేఘములు పట్టినవి. వర్షము చుల భావతీరమున యెక్కువగను, మదరాసు తీరమున కుత్తరదిశ యందును. లోపలి ప్రజలములయందును మిగులమును కురిసినది. మదరాసులో 1.44 అంగుళముల వర్షము కురిసినది. వర్ష మియందలములో నింకను కురియవచ్చును.

ఎడవర్లు బి. రాను.

ఆర్కింగు వాతావరణ కాన్రూఖా

ప్రకటన

1678

వెనుగొండ డి॥ మ॥ కోర్టు S.C. 222/19 లో వాది గుడ్డంపల్లి దాసిని వారాయణప్ప, మామటూరు ఈశ్వర సరళి వాళ్ళు, ముత్యాలక్క వీర్లవైన 83-0-0 లు రాబట్టుకొను ప్రక్రమైన దావాచేసినాడు. ఇందుల ఆక్షేపణలు తెలిపను 14-7-1919 తేదీకు వాయివా వేయబడినది ఆదినం ప్రతివా దులు హాజరుకానివలె ఎక్స్ పార్టీ గా డిక్రి చేయబడును.

(Sd.) N. సోమసుందరం.

వెనుగొండ 8-7-19. వాదివాక్కిలు.

ప్రకటన.

వెనుగొండ డి॥ మ॥ కోర్టు S.C. 228/19 లో అనంత పురం ఛండాసీను (వెళ్ళిదెంబు గారు ప్రక్రమైన 87-8-8 లు రాబట్టుకొను మాడేత కోర్టుపల్లి గొంగటి వానుమప్ప వర్తరా లవైన దావాచేసినాడు. యందుల ఆక్షేపణలు తెలిపను 21-7-19 తేదీకి వాయివా వున్నది. గాన ఆదినము సదరుగొంగటి వానుమప్ప హాజరై కానివలె ఎక్స్ పార్టీ గా డిక్రి చేయబడును.

(Sd.) N. సోమసుందరం.

వెనుగొండ 8-7-19. వాదివాక్కిలు.

చంటి బిడ్డ

(1609)

ఇందు శిశుసోదనము, దాది, పోరపాలు, బాలరొగ ములు, చికిత్సలు నివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ తతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. నెల 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటూరొడ్, మద్రాస్.

ఆహారకదార్థముల ప్రకటనము.

పంజాబునుండియు యింక నీ క్రింద పేర్కొనబడినవి గాక మరి కొన్ని నేను నుండియు గోధుమలనుండి గోధు మల ఎగుమతికిగాను ప్రెయారిటీ సర్టిఫికెట్లు కొరకు దరఖాస్తు లేఖనములు ఆమోదించబడుచున్నవి.

(1) లాహోరు (2) అమృతసరము (3) లూధియానా (4) అంబాలా (5) జగధారి (6) జెహీలమ్ (7) రావల్ పిండి.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఆహారకదార్థముల ప్రకటనము.

సంయుక్త రాష్ట్రములనుండియు, ఈక్రింద నుదహరించ బడిన తట్టణములుగాక యితర ప్రజలములనుండియు గోధుమల ఎగుమతికిగాను ప్రెయారిటీ సర్టిఫికెట్లు కొరకు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడుచున్నవి.

(1) జుట్టరా, (2) కోసీ, (3) జరీసార్, (4) ఆగ్రి, (5) టుండలా, (6) ఫిరోజ్ బాద్, (7) ఆజ్ నేరా, (8) మెయిన్ పురి, (9) ప్రైకోహాద్, (10) యెటానా, (11) జాకానీ, (12) మాన్, (13) తిర్ గాన్, (14) ఫాన్ హాన్, (15) అవ ర్ దా, (16) లాలికిపూర్, (17) కున్ న్, (18) బరాయ, (19) కల్ పి, (20) మహానా, (21) మర్ హార్, (22) బాందా, (23) అట్రా, (24) బదావునా, (25) కార్ వి.

బెజవాడ సభా తీర్మానములు.

బెజవాడ డివిజనులో కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమా న్యము క్రింద బెజవాడ ఎడ్యుకేషన్ ఫుండరము 4-7-1919 తేదీనిజరిగిన బహిరంగసభలో దివహి నెంకట నానుయంత రావు పంతులుగారు అగ్రాసభాధి పక్షముల నహించిరి. యీ దిగువ తీర్మానములు జరుపబడినవి.

తీర్మానములు.

1. రావుబహద్రుడు కాడంకి నెంకటసర్వ యు పంతులు గారి ఆశయరణమునకు బెజవాడ తట్టణమునకును, జిల్లా య:దలి పౌరజీవనమునకును, వివిధ తీరిన కొరతకు చింతించు చు, వారి ఆశ్చర్యకృష్ణిత్వకాంతి నిచ్చుటకు తరమేకృష్ణిత్వ ప్రాధాన్యము, వారి కుటుంబము వారికి సాంఘికాధిని పంపుచున్నారు.

2. పంజాబు అల్లగుల నడచుటకు దొరతనమువారలం బించిన రాజనీతికి తమ ఆనమ్మతిని తెలుపుటకై తన ఆత్మ గౌరవమును, భరతఖండముయొక్క ఆశ్చర్యగౌరవమును, నిష్పి నట్లుగ తమ తదనికి జీనామా ఇచ్చినందుకు, సర్ కోంకర నాయకుగారిని ఈసభవారు ఆభిసంధించుచు, ఆమహామహుడు ఉద్యోగము చేలొయించిన కాలమందు. మాతృభూమికై జరిపిన కృషికిని, అందులో ప్రత్యేకముగ హిందూజాత సంస్కరణ నిఘాంతులను గూర్చి సామాజ్యకరపాలనా మంత్రివర్తనవారి కి, వారు వ. పి. వినోదసత్యమునకును, ఈసభవారు తమ ఆత్మ్యం త కృతజ్ఞతను వ్యక్తీ:రించుచున్నారు.

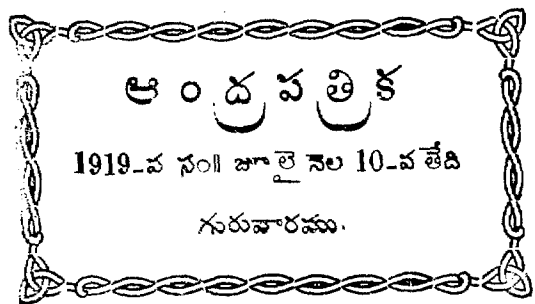
3. పంజాబు రాష్ట్రమునందు జరిగిన అల్లగులకు ఈ సభ వారు మిక్కిలి గర్హించుచు, ఆ అల్లగుల నడచుటకు దొరతనము వారలంబించిన రాజనీతి ఆ:పురము, అతి:రినము, అయినదని దొరతనమువారికి నెక్కి వక్కాణించుచున్నారు.

మరియు బ్రిట్యూకు పత్రికాధికతులకు కాశీనాథ రాయగారు రాజకీయాంధోరనమునందు, అవలంబించిన తద్ద తులు కాసన సమ్మతములై ఉండుటచేతక, హిందూజాతమున కును, రాజ్యాంగమునకును చేసిన నేను, వారి కిరీరస్థితిని, వారి కుటుంబ స్థితిని గమనించి, వారిని వైదురండి నెంకట నే విడుదల చేయుటకు సామాజ్య దొరతనమువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

4 ప్రతికాశాసనము అతిదారుణముగను, అతి భేదభావ ముతోన, ఆచులులో పెట్టబడుచుండుటచేతను, అట్టికాశనము జేయునందు స్వచ్ఛమగు రాజకీయ జీవనము నణగొట్టి ప్రజలయందు, అనవసరముగ, అకాంతిని, ఆక్రమిని కృత్రిమర మనదై యుండుటచేతను, ఆకాశనమును నెంకట నే ఉపసంహ రించుటకు ఈసభవారు వారతనము వారిని ప్రార్థించుచు న్నారు.

వీధల వివాహములు:— 5-7-19 7-7-19 తేదీల జగ్గయ్యపేట గ్రామ వైశ్యులు బట్టల దుకాణవారు చేరి యువుకు బీదవాండోకు వెండిండ్లు చేసిరి. ఆ వివాహములు మిక్కిలి నిరౌదముగా జరుపబడినవి. భగవంతుడు వీరి కింక నట్టి వెండిండ్లు మఱికొన్ని చేయుటకు బుద్ధి పుట్టించుగాక. పురవాసి.

నైసికనాగ పెట్ట బట్టలు:— ఎరిన్నరా అను నాక గత నెల 15-6 తేదీని ఎర్ల సముద్రమున హొన్ను తీవులయొద్ద పెట్ట బట్టిడి గాని ప్రాణనష్ట మేమియును లేదు. నైసికులను యితరనాకలమీద ఏడెనుట పంపిరి. అటుండి వారు యింగ్లం దుకు బయలుదేరిరి. ఏర్లనారకు కొద్దిగా డక్కా తగిలినది. దాని నీవారమునగుట్టుల మీదనుండి తప్పించెదనని తెలిసిడి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 10-వ తేది

గురువారము.

జాతీయ మహాసభ

ఆంధ్ర దేశము.

డిల్లీనగరమునందు జాతీయ మహాసభ గూడి నపుడు రాగలసభ నేరాష్ట్రమున కాహ్వానము చేయవలయు ననుసమస్య గలిగినది. సభ నాహ్వానము చేయవలసిన బాధ్యత వంజాబు మధ్యరాష్ట్రములు ఆంధ్రరాష్ట్రము వహించవలసి యున్నవని సామాన్యాభిప్రాయము బహిర్గతమైనది. సర్ మైకెలు ఓడ్యయరుగారి పాలనముక్రిందను దేశోపయోగ జీవనమునందు వికలత్వమునుబొంది దుర్భర కష్టముల ననుభవించుచున్న వంజాబు రాష్ట్రమునందు రాగల జాతీయ మహాసభను జరుపుట వలనను దేశోపకార జీవనమునకు బలమును వంజాబునం దాత్మవిశ్వాసమును గలుగు నని వంజాబు ప్రతినిధులు ఇతర రాష్ట్ర ప్రతినిధులు తలచిరి. కొందరు ప్రతినిధు లాంధ్రదేశమునకు నూతనముగ రాష్ట్రోపసంఘము ప్రసాదించబడినది గాన జాతీయ మహాసభను నాంధ్రదేశమునందు జరుపుట యుక్తమని తలచిరి. ఈ విషయమై ఆంధ్ర ప్రతినిధులకు నుపంజాబు ప్రతినిధులకును కొంతచర్చ జరిగినది. గౌ. భూపతి రాజు వేంకటపతి రాజుగారు న్యాయతి నుబ్బారావు వంతులుగారు బి. ఎన్. శర్మ గారు బులుసు సాంబమూర్తి గారు వంజాబు ప్రతినిధు లాహ్వానము చేయని పక్షమున నాంధ్రదేశమున కాహ్వానము చేయుట ధర్మమని నిర్ణయించిరి. వేంకటపతి రాజుగారితో లాలా హరి కిషన్ లాలు రాంభుజదత్తు డాక్టరు కిచ్చుగారులు మొదలగువారు వంజాబునకు జాతీయ మహాసభ నాహ్వానము చేయుటకు నిశ్చయించినటులు తెలిపి నందున నాంధ్రులు వారి యాహ్వాన ప్రయత్నములను విరమించిరి. ఇప్పుడు వంజాబు రాష్ట్రమునకు విడుదలయ్యుచున్న మహాకష్టము లాంధ్రప్రదేశమునకు విదితమయి యున్నది. రాజ్యాంగాందోళనమును జేయుచుండిన దేశాభిమానులందనేకులకు ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించబడినది. కొందరి యాస్తి రాజ్యాధీనము చేయబడినది. ప్రజలు భీతావహ చిత్తులై తల్లడిల్లుచున్నారు. వంజాబునందు ప్రజా హిత జీవనమే దుస్థరమైనది. పత్రికలు మూలబడి నవి. సభాసమావేశములే యసాధ్యమైనవి. దురవస్థచూపిన వంజాబు రాష్ట్రమునందు రాగల జాతీయమహాసభ జరుగుట కెంతమాత్రమును సవకాశములు లేవు. డిల్లీయందాంధ్రప్రతినిధులు నిర్వహించ దలచిన మహద్భారమును నిర్వహించుట కిప్పుడాంధ్రులు పూనుకొనుట యవసరంబయినది. జాతీయ మహాసభా కార్యదర్శులు కొండ వెంకటప్పయ్యవంతులుగారికి రాగల జాతీయమహాసభ నాంధ్రదేశమున కాహ్వానము చేయమని బాబునువాసినటులు తెలియచున్నది. ప్రత్యుత్తరమును 19-వ తేదిలోపున వంతువలయును. ఆంధ్రదేశమునకు జాతీయ మహాసభ నాహ్వానము చేయు విషయమును నిర్ణయించుటకై బెజవాడ యందు జూలై 13 వ తేది ఆదివారము ఆంధ్ర రాష్ట్రోపసంఘము గూడుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆ సమావేశమునందే ఆంధ్రమహాసభల

సమావేశవిషయము సయితము నిర్ణయించబడును. ఆంధ్రప్రముఖులు బెజవాడకు దయచేసి జాతీయ మహాసభ నాంధ్రదేశమున కాహ్వానముచేసి తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించుదురని నమ్ముచున్నాము. జాతీయమహాసభ నాంధ్రదేశమున కాహ్వానము చేయుటయందు గల సాధక బాధకములు నాయకులకు దెలియని విషయములుగావు. విశేషమైన ద్రవ్యము గావలయును. అనుకూలమైన స్థలము సామానులు గావలయును. మహద్భారమును నిర్వహించుటకు మంచి యంగనిర్మాణము గావలయును. డిల్లీ, బొంబయి, కలకత్తా, కాంగ్రెసులను జూచిన యాంధ్రుల కాంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసు జరుపుట యసాధ్యమని తోచుట సహజము. కాని ఆంధ్రులు వారి కర్తవ్యమును గమనించినపుడు జాతీయమహాసభ నాంధ్రదేశమున కాహ్వానము చేయుట యవిలంఘనీయమైన ధర్మమని బాధ్యము గాగలదు. భారతదేశ హితమునకై సభాహ్వానమును జేసేడివారు ఇతరప్రదేశములందు లేనపు డాంధ్రులు మహాసభ నాహ్వానము చేసి వారి యవ్యాజ దేశాభిమానమును వ్యక్తము చేయవలసి యుండును. ఆంధ్రోద్యమ సమస్యను నిర్ణయించుటకై ఆ ప్రయత్నముగ లభ్యమైన యవకాశములను వినియోగించుట విశేషము. ఆంధ్రదేశమునందు జాతీయ మహాసభను జరుపుట వలన ను నాంధ్రోద్యమమునకు ప్రజావలంబన మనందగ్గముగ గలుగ గలదు. ఆంధ్రులు జాతీయ మహాసభను జరుపుటకు జేసేడి వ్యయమునకును పడెడి శ్రమకును ననేక రెట్టధికమైన లాభము భారతవర్షమునకును నాంధ్రదేశమునకును గలుగగలదు. ఆంధ్రదేశమునం దింతవరకును నొక జాతీయ మహాసభా సమావేశమైనను జరిగి యుండలేదు. ఆంధ్రదేశము కలవరము లేకను ప్రశాంతస్థితియందుండి జాతీయమహాసభను జరుపుటకు దగియున్నది. నూతన రాజ్యాంగ నిర్మాణ మారంభముగా నున్న సందిగ్ధ సమయమునం దాంధ్రులు జాతీయ మహాసభ నాహ్వానముచేసి నిర్వహించిన వరుపు ప్రతిష్ఠలు గడించగలరు. ఆంధ్రనాయకులు మీన మేషములను రూపాయలు అణాలు వైసలను గుణించకను నాంధ్రదేశమునకు జాతీయ మహాసభ నాహ్వానము చేయ నిశ్చయించుదురని నమ్ముచున్నాము. బెజవాడ సమావేశమునకు బోజాలని ప్రముఖులు వారి సమ్మతిని తెలిపి కర్తవ్యమును నిర్వహించుట యవసరము. “కలదె పరిత్యాగశీలున కసాధ్యసిద్ధియొందు” అని మహాకవి చేసిన హితోపదేశమును సొస్మరించి ఆంధ్రులు త్యాగశీలులై జాతీయ మహాసభ నాహ్వానము చేసిన మహాసభ నిర్విఘ్నముగ జరుగుటకు దైవము సకలవిధముల తోడ్పడగలడు.

స్మట్టు - గాంధీ ఒడంబడిక

ఇప్పటికి అయిదు సంవత్సరముల క్రిందట, స్మట్టు గాంధీగార్లకు ఒడంబడిక యొకటి జరిగెను. అంతకుమున్ను భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాయందనుభవించుచున్న కడగండ్లు మిన్ను ముట్టెను. గాంధీగారి నాయకత్వము క్రింద ప్రబలాందోళనము ప్రారంభమయ్యెను. సోదర భారతీయులు విదేశములలో పడుచున్న కడగండ్లను చూచి సహించలేక, కీర్తిశేషులగు గోపాలకృష్ణ గోఖలే గారు దక్షిణాఫ్రికాకు స్వయముగ వెడలి తిరిగి వచ్చిరి. భారతదేశమునందు ప్రజలలో తీవ్రాందోళనము చెలరేగెను. దయాద్వైపాదయులగు

హార్డింజి ప్రభువుగారు మద్రాసులో నుపస్య సించుచు, దక్షిణాఫ్రికా అధికారుల నిర్దాక్షిణ్యమును నిరసించిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు పిమ్మట నేర్పరచిన, విచారణ సంఘమునకు, హార్డింజి ప్రభుత్వమువారి దేశము నుండి, మధ్యరాష్ట్రముల కధికరిగ నున్న సర్ బెన్జమిన్ రాబట్టసన్ గారిని ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ నంపి కాని, గాంధీగారుగాని మరి యితరులుగాని, విచారణ సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. విచారణ సంఘమువారు, భారతీయుల కవమానకరముగ నున్న కొన్ని నిర్బంధములను తొలగింపవలయు నని హిత మొసగిరి. తుట్టుతుడకు స్మట్టు సేనానికేని గాంధీగారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెను. సమాధాన మెటులెయిలో గుడిరెను. పోరాటము లంతటితో నంతరించు నని యూహించి, గాంధీగారు దక్షిణాఫ్రికానుండి మరలి, స్వదేశమునకు విచ్చేసిరి. కాని పోరాట మంతటితో నంతరింపలేదని, ట్రాన్సువాలు హిందూదేశీయులపై విధించబడుచున్న క్రొత్త శాసనమువలన గ్రహించవలసి యున్నది. భారతీయులకముందు ట్రాన్సువాలులో క్రొత్తగ ప్రవేశించుకుండుటకు అంగీకరించి యుండిరి. అట్టి తరి, దక్షిణాఫ్రికాలో కాపుర మేర్పరచికొనిన భారతీయుల హక్కుల కయినను భంగము కలిగింపకుండ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు ప్రవర్తించలేని, మర్యాదగ నుండును. అటులగాక, వెలుపలనుండి భారతీయులను రానియక, నివాస మేర్పరచికొనిన వారికి సహితము నిలచుటకు నీడలేకుండ జేయుట, దక్షిణాఫ్రికా అధికారుల నైచ్యమును వెలిబుచ్చుచున్నది. భారతీయుల వర్తకపు పోటీకి, యూరపీయులు తాళలేకున్నారనియు, శ్వేతజాతుల నాగరికము వ్యాపకవలయును గాని ప్రాచ్యదేశీయుల నాగరిక వ్యాపకమున కవకాశముండరాద దనియు, నూతన శాసనముపై చర్చ జరుగుచున్నపుడు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధులు వాక్రుచ్చియుండిరి. వీరు తమ స్వార్థపరత్వమును నిజరూపముతో వెల్లడించి, లోకమునకు తమ నైజమును వెలిబుచ్చుటతో సంతుప్తిజెంది నూరకుండిన బాగుండెడిది. అటులగాక, యూనియను ప్రభుత్వమువారును, శాసన సభ్యులునుకూడ, గాంధీ-స్మట్టు ఒడంబడిక చెల్లుట కీ శాసనము చేయబడుచున్నదనియు, ఆ యొడంబడిక ననుసరించి భారతీయులు క్రొత్తవర్తకపు లైసెన్సులను పొందగూడదను నిబంధనకు గాంధీగారు 1914 సంవత్సరమునందంగీకరించినయియు, నుడివిరి. వీరు నుడువులు సత్య విరుద్ధములని, గాంధీ స్మట్టుగార్లకు జరిగిన యొడంబడికను కాంచిన, కరతలామలకమగును. దానిని వేరొకచో బ్రచురించితిమి.

పాతకులీ యొడంబడిక క్రింద మూడు లేఖలను గాంచెదరు. మొదటిది, స్మట్టుగారిపక్షమున గాంధీగారి కంపబడియుండెను. దానియందు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కష్టముల నెంతవరకు నివారించుటలపెట్టినదియు, తేటకడును. రెండవ లేఖలో గాంధీగారి ప్రత్యుత్తరము గాననగును. స్మట్టుగారి సూచనల నంగీకరించి, గాంధీగారు తమ సత్యాగ్రహోద్యమము నంతటితో విరమించుట కొడబడిరి. సత్యాగ్రహమును గాంధీగారు విరమింప సమకట్టినను, భారతీయుల కోర్కెలన్నియు సఫలముగాంచలేదని తమ లేఖలో స్పష్టపరచిరి. తమకు నివాసపు, వాణిజ్యపు, భూస్వామ్యపు హక్కులు పూర్తిగ గలుగునటుల, ట్రాన్సువాలు బంగరుపట్టము, ట్రాన్సువాలు పౌరస్య శాసనము, 1885 సంవత్సరపు ట్రాన్సువాలు శాసనము మార్పబడకుండుటచే, భారతీయు

లింగము అసంతుష్టతలై యున్నారనియు, యివియున్న యు పరిష్కారమునగాని సత్యాగ్రహము నాప గూడదని వారు తమకు దెలిసికొనియు, కాని యంత వరకు ప్రస్తుత మంగీకరించుచోమున్నందు ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి జూపి మిగిలిన యిబ్బందుల గూడ తొలగింతురని తాము సలహా వారికినిచ్చితి

1913-14 సంవత్సరములలో ప్రజలిన ఆందోళనము తిరిగి ప్రారంభము గాక తప్పదు. గాంధీ మహా మహానుభావు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు తోడ్పడ మని, ప్రజలను హెచ్చరించు చున్నాడు. రేవటి దినము చెన్నపురిలో గా. మీర్ అసద్ ఆలి ఖానుగారి యధ్యక్షత క్రింద క్రొత్త శాసనము గూర్చి అసమ్మతి జూపుటకు సభ జరుగనున్నది. ఇట్టి సభలు, దేశమందంతటను జరుగవలసియు న్నవి. వెనుకటి పోరాటమున, హార్డింజి ప్రభువు గారు భారతీయుల పక్ష మవలంబించి ప్రశంసార్హముగ తోడ్పడి యుండిరి. కేలమ్మపల్లె ప్రభువు గారు గూడ, భారతీయుల ప్రయత్నములకు తోడ్పడి, దక్షిణాఫ్రికాలోని విషమదశను తొలగించుటకు కారణభూతు లగుచు గాక యిది గోరు చున్నాము.

కరెన్సికమిటీ
మారకపు యిబ్బందులగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన కరెన్సి సంఘమువారు తమ విచారణ నపుడే ప్రారంభించి, సాక్ష్యమును కొంతవరకు ముగించిరినియు, విచారణాంశముల నిపుడు పెంచుటకు సాధ్యపడదనియు, కామన్సు సభలో నుడువ బడెను. ఇంకను హిందూ దేశపు సాక్షులూ దేశము నకు వెడలలేదు. ఇద్దరు ముగ్గురు హిందూదేశపు సాక్షులను మాత్రమే యీ సంఘమువారు విచారించ బూ నెదరు. విచారణ సంఘ సభ్యులలో భారతీయు లొక్కరు మాత్రమే గలరు. విచారణాంశములజూచిన, యిప్పటి బంగారు మారకపు పరిణామమునే, ప్రభుత్వమువారింకను కొనసాగింప దలచినటుల స్పష్టమగుచున్నది. మారకపు విలువ యిష్టము వచ్చినటుల మారుచుండుటచే, దేశ వాణిజ్యమున కెట్టి నష్టము గలుగుచున్నదియు మున్నోకమారు సూచించియుంటిమి. వెండి పరిమాణము ప్రభుత్వమువారిచే నిదివరకు వదలి వేయబడెను. ఆహారపదార్థముల ధర లిప్పు డపరిమితముగ పెరుగుచుండ, బంగారు పరిమాణమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండు నని భారతీయులు కోరుచున్నారు. ఇప్పుడున్న బంగారు మారకపు పరిమాణము, విదేశపు వర్తకులకు మాత్రమే లాభకరముగ నున్నది. ఈ పద్ధతి తొలగినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడనేరవు. స్వల్పపు సంస్కరణముల వలన లాభము గలుగనేరదు. ఇట్టిస్థితిలో, బంగారు పరిమాణమును ప్రవేశపెట్టు విషయము గూర్చి, విచారణ సంఘమువారు విచారించుట కసలే వీలులేదని స్పష్టపరచ బడినపుడు, హిందూ దేశమునుండి సాక్షులు వెడలియు లాభముండనేరదు. ఆకారణముచే, సాక్ష్యమిచ్చుటకు తమ ప్రతినిధిని బంపు నుద్దేశమును మానుకొంటిమని, దక్షిణయిండియా వాణిజ్య సంఘ కక్షమున అధ్యక్షులగు ది. బి. పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు ప్రభుత్వమువారి కెరుక పరచుట భావ్యముగనున్నది. హిందూ దేశ విషయముల గూర్చి ఎంతటి యుపేక్షాభావ మింకను ప్రబలియున్నదో, యిందును బట్టి గ్రహించవచ్చును.

కరెన్సికమిటీ

సంస్కరణశాసనము: ప్రజలకర్తవ్యము
జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నారు.
“బాయింటు కమిటీవారి విచారణకు పిమ్మట, సంస్కరణముల చట్టము ఏరూపము దాల్చినను, మితవాదులతోగూడిన ప్రజలెల్ల ర యాశయముల కిది కొరవడుననుట నిస్సందియము. ఇట్టి స్థితిలో, రానున్న పార్లమెంటు సభలో నింతకన్న మంచి

చట్టమును ప్రవేశపెట్టించుటకు, మరము ప్రయత్నించవలసియున్నది. ఇక్కార్యము కొనసాగుటకు, ఆంగ్ల దేశమునందలి లేబరుపక్షముతో మనము సంపూర్ణ స్నేహమును కుదుర్చుకొనవలెను. లేబరుపక్షపువిజయమును మనముగోరుటయేగాక, విజయము లభించుటకు మనము గూడ తోడ్పడవలెను. ఇందుకు రెండు సాధనములు గలవు. సంగ్రామము నందువలెనే, రాజకీయవిషయములందును, ధన మత్యంతావసరము. లేబరుపక్షమువారి ఎన్నికల నిధికి, మనము తగిన ధనము బంపవలెనని నాయభిప్రాయము. వెనుకటి ఎన్నికలందు లేబరుపక్షపు అభ్యర్థులలో చాలమందికి మరియొక రెండువందల సవరణలు చేతిలో నున్నచో, ఫలిత మనుకూలముగ చేకూరియుండెడిది. లేబరునిధికి భారతీయులు పది వేల సవరణలనయినను బంపుట యుచితమని నేను సూచించుచున్నాను. ఇంత మొత్తమును, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికా సహాయార్థమైగూడ ప్రత్యేకముగ కంపుట యవసరము. ఈపత్రిక, హిందూ దేశాభ్యుదయముకొరకై, యభిమానముతో కృషి సలుపుచున్నది. ఈపత్రిక గావించుచున్న స్వార్థరహిత మగు ప్రయత్నములగూర్చి నాకు బాగుగ తెలియును.”

యూరపుఖండపు ఆర్థికదుస్థితి

యూరపుఖండమునందు, ప్రజల కిప్పుడు కావలసిన తిండి దొరకుటలేదనియు, వెంటనే ఈ దుస్థితి తొలగని యెడల, విప్లవము వ్యాపింప వచ్చుననియు, సెసిలు ప్రభువుగారుపన్యసించిరట! స్ట్రెట్సు సేనాని గూడ యిట్టి భావములనే వెలిబుచ్చెను. హిందూ దేశమున గూడ, ఆర్థిక దుస్థితి కొంతవర కిటులనే యున్నది. ప్రజలు తిండి దొరకక కలుబాధలకు లోనగుచున్నారు. సెసిలు ప్రభువు, స్ట్రెట్సు సేనాని గార్లు, తమ సానుభూతిని హిందూ దేశముపై గూడ ప్రసరింప జేసిన యుక్తముగ నుండును.

రాలెటుశాసనము

సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో నిదివర కంగీకరింపబడి, దేశములో నశాంతికి హేతుభూతమయిన, రాలెటుశాసనమునకు, ప్రభుత్వపు భాషాంతరీకరణముకొర కింతవరకును వేదియుంటిమి. ఇంతకాలమున కీవారపు ఘోష్టసెంటు జార్జి గెజటులో తెలుగు తర్జుమా ప్రచురింపబడెను. దాని నిపుడు ప్రచురించుటకు ప్రారంభించితిమి. రాలెటు శాసనమును, ఆంగ్ల భాషా పరిచయము లేని పాఠకులు స్వయముగ పఠిశీలించి, అందలి లాభనష్టములను గ్రహించుట కిప్పు డవకాశము బాగుగ గలుగుచున్నది.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

స్త్రీస్వాతంత్ర్య సమస్య అన్ని దేశములలోను క్రమముగ పరిష్కరింపబడుచున్నది. స్త్రీలు పార్లమెంటులో సభ్యులుగ నుండుటకును ఎన్నికలలో సమ్మతుల నిచ్చుటకును కనడా పార్లమెంటు సభ వారంగీకరించి, శాసనము గావించి యుండిరి.

సంధినిగూర్చి రాజ్యపక్షపాదము: ఈనెల 1 క తేదీని క్రీష్ణాచక్రవర్తిగారిట్లు ప్రకటించి. ౪౮ నెల 28 క తేదీని కేన్సెల్లో మనకు మిత్రమండలికిని జగ్జులకును సంధి జరిగినది. ఈవార్త సామ్రాజ్యమునందన్ని దేశములందును ప్రకటించబడెనని ఆజ్ఞాపించితిమి. ఆసంధి ఆమోదించబడినట్లు ప్రకటించబడిన పిమ్మట నముద్ర భూప్రదేశములందు మామూలందరును మరతుల నన్నిటిని అనుసరింపవలెనని ఆజ్ఞాపించుచున్నాము. బకింగహాము రాజమండలము. 1-7-1919; బాప్టిస్టాగారు వారి పరిపాలనమున 10 క వర్సరము

మేముదహరించిన పైవాక్యములబట్టి, గాంధీ గారు నిర్బంధముల కంగీకరించిరిని, ఎట్టి మంద బుద్ధియు తలపనేరదు. బంగారుగనులు గల భూములలో, భారతీయులపై వాణిజ్య నిర్బంధములను విధింప వలదనియే, గాంధీగారు స్పష్టపరచి యుండ దక్షిణాఫ్రికావాసులు వివరీతార్థముల గల్పించుట, బుద్ధిపూర్వకమని ఎంచవలసి వచ్చుచున్నది. ఈ లేఖ నాధారపరచికొని, బంగారు గనుల ప్రదేశములందేగాక, ట్రాన్స్వాలూలో నెక్కడను భారతీయులు క్రొత్తగ వర్తకమును సలుపుకొనుటకు లైసెన్సులను బొందజాలరని, నూతన శాసనము విధించుచున్నది. భారతీయులు ఆస్తిని సంపాదించుటకు వీలులేకుండుటయే గాక లిమిటెడ్ కంపెనీల నేర్పరచికొనుటకు గూడ వలను పడదని, శాసనము శాసించుచున్నది. ఎన్ని విధముల తమ జన్మ స్వత్వములను కోల్పోవుట కంగీకరించి భారతీయులు రాజీ కొడబడినను, దక్షిణాఫ్రికా అధికారులు భారతీయులనింకను నిడుమల పాల్పెయ్యుచున్నారు. పార్లమెంటుసభలో నియబడుచున్న జవాబులబట్టి ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారియినను వెంటనే శాసనము బుచ్చుకొనునటుల గానిపించుడు. అందుచే,

స్ట్రెస్ - గాంధీ ఒడంబడిక.

దీని స్వభావము.

దక్షిణాఫ్రికానుండి సత్యాగ్రహోద్యమము జరుగుచున్న కాలమున జనరలు స్మిట్జుగారికిని, గాంధీ గారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నుట బొందుపరచుచున్నాము. ఆ కాలమున అంతఃమండలముల గొంతవరకు తోడుపడిన యాయత్తరప్రత్యుత్తరములకు స్మిట్జు-గాంధీ ఒడంబడిక యని పేరు. దక్షిణాఫ్రికాలో నున్న భారతీయుల స్వత్యవిహీనతను బట్టి క్రిందబడిక నియమము లుల్లంఘింపబడుచున్నవి :-

I

డిప్యూటీ మేంటు ఆఫ్ ఇంటీరియరు, కేపుటవును.

30 జూన్, 1914.

ఎమ్. కె. గాంధీగారికి,

7, బుచెస్టన్ గేట్, కేపుటవును.

(ప్రియమైన గాంధీగారూ!

యునైటెడ్ స్టాండ్ యుల ఫారతీ యుల ఫీటింగును మీ రిదివరకు కొన్ని సార్లు జనరలు స్మిట్జుగారితో చుచ్చుకొనియున్నారని మొదటి పర్యాయము మీరు, ఇండియను రిలీఫు బిల్లులోని నియమములను సంక్షిప్తీకరముగా నున్నవనియు, ప్రభుత్వమువారికిని, భారతీయులకును అభిప్రాయభేదమును జనంపజేసిన విషయముల నవి పరిష్కరించుననియు అంగీకరించిరి. రెండవ పర్యాయము మీరు, యీ బిల్లులో లేని కొన్ని విషయముల బాటికొచ్చి, వీనినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుటలెనని తెలిపియుండిరి. ఈ విషయములగూర్చి జనరలు స్మిట్జుగారు తమ అభిప్రాయమున నీ విధముగా మాకు తెలియజేయుచున్నారు :-

(1) ఇంటీరియర్, 1895-వ సంవత్సరపు 17-వ నెంబరు నేటాబు కాననుయములకు తోబడియున్న ప్రతిభారతీయుడును తన ఇండెంచరు కాలము పూర్తియైనతోడనే ఆత డాడధి నుండి విముక్త డాయెనను సర్టిఫికేటు ఉచితముగా నొసంగబడునట్లు నేటాబులో వలసబోవు భారతీయుల సంరక్షకునితో నేర్పాటుచేయుటకై కచ్చమునలేదు. ఈ సర్టిఫికేటు 1891-వ సంవత్సరపు 21-వ నెంబరు నేటాబు కాననుయంలోని 108-వ క్లెక్సును ప్రకార మియమడిన సర్టిఫికేటుకు వలెనే యుండును.

(2) అనేక భార్యలను, వారిపిల్లలను తమ భర్తలవద్దకు (లేక తండ్రిలవద్దకు) బోనిచ్చు విషయమున పరిశోధనమునవిపి మీరు చెప్పిన రీతిని వీరి సంఖ్య అత్యల్పముగా నున్నట్లు లేవన యెడల, ప్రభుత్వమువారు రెండలకై ఆశీర్వాదము జేయరు.

(3) యూనియను ఇమిగ్రేంట్సు రెగ్యులేషను ఆక్టును అనుసరింపజేయు విషయమున, కేపురాష్ట్రమునకు వచ్చు భారతీయుల సంఖ్య యిదివరకు వలెనే యిప్పుడుకూడ యున్న యెడల, ఇదివరకున్న ఆచారమే ఆకలఁబొంపబడును. వీరి సంఖ్య కృత్రిమముగా ఈ కాననుయ సవరణంపజేయు అధికారము ప్రభుత్వము వారి కుండవలెను.

(4) యూనియనులోకి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారి చే అనుమతింపబడుచున్నాదియు యీ రాష్ట్రపు సరిహద్దులవద్ద డిక్లరేషను చేయవచ్చునట్లును. వీరుదిగిన కేపుట ఇమిగ్రేంట్సు రెగ్యులేషను ఆక్టు ప్రకారము వీరుచేయు డిక్లరేషను చాలును.

(5) కేపురాష్ట్రమునకు గాని, నేటాబునకు గాని గతమును దురంతర్సరములో జేర్చుకొనబడిన భారతీయుల ఇమిగ్రేషను కానకానుగణ్యముగా విద్యగరచినయెడల; అట్టివారు 1918 వ సంవత్సరపు 22-వ కాననుయంలోని 80 వ క్లెక్సులో తెలుపబడినట్లు "నివాసులు" కాకపోయినను, వారు తమరాష్ట్రమును తాత్కాలికముగా వదిలిపెడియెడల, వారచ్చటికి తిరిగివచ్చి పిచ్చుట "నివాసులు" గా పరిగణింపబడుదురు.

(6) సత్యాగ్రహోద్యమ సేవలకు కేసులను స్మిట్జుగారు వ్యాయకాభావంతికి పంపుదురు. ఇంటీరియర్ యిట్టి సేవలను జేసిన వారలను ప్రభుత్వమువారు క్షింతిరాదన నూచరకు రిటెన్యూగారంగీకరించెదరని మీరు తలచుచున్నారని.

(7) ఇమిగ్రేషను ఉద్యోగులచే పరీక్షింపబడిన ప్రతి విద్యార్థికునకును, యిచ్చటికి వచ్చుటకు మినహాయింపు సర్టిఫికేటు నొసంగబడును.

(8) భారతీయ కచ్చములను విచారించుట కేర్పరపబడిన సంఘమువారు తమ నిరీక్షమున తెలుపబడిన విషయములు ఇండియను రిలీఫుబిల్లులో లేనియెడల, అవి యిప్పుడందు జేర్చబడును. ఈ లేఖకుండలి కడపటి పార్లమెంటులో తెలుపబడిన నియమములకు తోబడి, యీ విషయములగూర్చిన చర్చ ఆలస్యములేకయే గైకొనబడును.

ప్రస్తుతమున్న కాననుయములగూర్చి, వీనిని వ్యా యముగా పాలింతుటయే ప్రభుత్వోద్దేశముని మంత్రి సాతో దెలిపియుండెను. ఈ విషయమున నిక నెట్టి అనుమానమును యుండరాదనియు ఇండియను రిలీఫుబిల్లుకు, తామిచ్చిన వాగ్దానములను, భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించునని తలచుచున్నామనియు స్మిట్జుగారు మీతో దెలుపుచునిరి.

ఇట్లు

(సం) ఇ. హెచ్. ఎల్. బార్జును

ఇంటీరియరు కార్యద్య.

II

7, బుచెస్టన్ గేట్, కేపుటవును, 30, జూన్, 1914.

(ప్రియమైన బార్జునుగారూ! కడపటి కేసువారము నాకు జనరలు స్మిట్జు నాకు దక్షతో నొసంగిన దగ్గరకు సందర్భమున జరిగిన సంభాషణానికేమములను క్లుప్తపరచి మంపిక మీలేఖకు అండుకొంటిని. ఆ సంభాషణయందు నేను చచ్చించిన అనేక విషయములయందు మంత్రి చూపిన ఓర్పురతు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను.

1906 సంవత్సరము నెప్టెంబరు నెలలో ప్రారంభమైన సత్యాగ్రహోద్యమము ఇండియను రిలీఫుబిల్లు ఆమోదికమునకు తోడను యీ ఉత్తరప్రత్యుత్తరముతోడను పూర్తియైనది. ఈ సాత్విక సహాయములను భారతీయుల కనేక కారీర కార్మిక కచ్చములను, ప్రభుత్వమువారికి కలవరమును కలిగించి.

నా జేతము లింతకంటెను యెక్కుడు కోర్కెలను కోరవలయునని పట్టుబట్టిన విషయము మంత్రికి తెలిసియే యున్నది. వివిధ రాష్ట్రములలోనున్న ప్రేమికు లై సెక్సు కాననుయ లతో వీరు అసంతృప్తి జెందిరి. బ్రాహ్మణులు గోల్డెలా, బ్రాహ్మణులకు టవున్స్ మిస్టరు హుగో కాననుయ, భారతీయుల నివాస మేర్పరచుకొని, వర్తకము చేయుటకును, భూమిని గడించుటకును భారతీయుల కవకాళము కలుగునట్లు మార్పు జెందింపబడలేదు. సంపూర్ణ మగు అంతరాష్ట్రీయ ప్రవాస మంగీకృతము కాలేదని కొందరికి అసంతృప్తికరముగా నున్నది. వివాహ సమస్య గూర్చి రిలీఫు బిల్లు తగిన సౌకర్యముల నేర్పరుకలేదని కొందరికి అసంతృప్తి యున్నది. ఈవై విషయము లన్నిటిని సత్యాగ్రహోద్యమమున జేర్చుదని వారు నన్ను కోరిరి. దీనికి నేనుంగీకరింపలేదు. కాని, యీ విషయములు యుండు యందు ప్రభుత్వమువారిచే సానుభూతి పూర్వకముగా యోచించుటకు టవనరము కావచ్చును. ఇచ్చట నివాసు లగు భారతీయులకు సంపూర్ణముగా పౌరస్వత్వమును లభింపజేయుటకు సంపూర్ణ మగు సంతృప్తి కలుగజాలను.

ఈ విషయమున ఓక్కగలిగియుండవలెననియు, ప్రభుత్వముగ గౌరవిహీనులబట్టి ప్రకాశానుభూతింపడని, తన్మూలమున సమస్యపరిష్కారమునకై ప్రభుత్వమువారు గడం గు నెట్లొనరింపవలెనని నేను నా జేతములకు బోధించియుంటిని. ఇండెంచరు పద్ధతి తొలగిపోవుటచేతను ఇచ్చట భారతీయుల కెట్టి రాజకీయకేసుములు లేకపోవుటచేతను, ఇచ్చటి విద్యాపియములకు కూడ యీ విషయముల గుర్తించి భారతీయులకు నేను దెలిపిన మాక్కుల నిచ్చుట వ్యామని గ్రహించవలెను.

ఈ లేఖను, యీ సమస్య పరిష్కారము పట్ల జూపబడిన యుధారభావము, ఇతర కాననుయ నెడలగూడ చూపబడునెడల, భారతీయులకు కొంతకాలం కలుగుటయు, వారెన్నడును ప్రభుత్వమునకు కలవరమును గమనింపవలెనుటయు తలసిద్ధియను.

ఇట్లు

(సం) ఎమ్. కె. గాంధీ.

III

ఇ. ఎల్. బార్జునుగారికి

(ప్రియమైన బార్జునుగారూ!

గోల్డెలా మీద నా అభిప్రాయము నింతక దెలుపవలసియున్నది. ఈ కాననుయలోను టవున్స్ మిస్టరు హుగో కాననుయలో జేర్చవలయునని నేను పట్టు పట్టలేదు. నా జేతముల భావిత ర్తన మండములమున సంకుచిత మగునను తలంపే యిందులకు గారణము. అయినను నాకుతోచిన నిర్వచనమును లిఖిత రూపమున తెలుపుటవలెను. దీని కనుగుణ్యముగా నే ప్రత్యేకపు మాక్కులను సంరక్షించెదనని స్మిట్జుగారు దక్షతో వాగ్దానము చేసియుండిరి. బెంబసు రాబర్జునక గారికి వ్రాసిన లేఖలో దీని నిర్వచనము నటులగానించి యుం

టిని:- "ప్రత్యేకపు మాక్కులను భారతీయులకు అతని సంరక్షిం వారును తాము నివసించి వ్యాపారము చేయుచున్న టవున్స్ మిస్టరు నివసించి, వ్యాపారము చేయుటకు గల మాక్కు అని నా అభిప్రాయము. ఈతని నివాసమును గాని వ్యాపారమును గాని అప్రత్యేకము నెన్ని స్థలముకు మార్చినను యిట్లుండి లేదు" ఈ అభిప్రాయముతో 1911, జూన్, 27 తేదీని కామన్సు సభయందు యీ విషయము గూర్చి హామోర్డెగా రిచ్చి యీ క్రింది ప్రత్యుత్తర మేకీభావము గలిగియున్నది:-

"(గోల్డెలా, టవున్స్ మిస్టరు హుగో కాననుయలకు ప్రతికూలముగా చేయబడిన కంట్రైబ్యుటన్సుల గూర్చి దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారు పరీక్షించుచున్నార. ఈ కాననుయలకు బూర్జుము భారతీయులచే నడుపబడు వర్తకముతో గాని వారికిగల మాక్కుతో గాని పోకడము కలుగజేసికొన వలసి వారిదివరకే దెలిపియుండిరి!!

డివిలియన్సుగారి నోటుగూడనాకు కనబడినది. అం దీ క్రింది వాక్యములు గలవు:-

"క్రొత్త కాననుయ (1906 సంవత్సరపు 85 వ కాననుయ)లను ప్రస్తుతము నల్లజానీవారికిగల మాక్కులు తొలగింపబడలేదు." మరియు "1816 కేసును గమనిస్తూ ప్రత్యేకములలో భూమిని గలిగియుండుటకు నల్లజానీ వారికి గల మాక్కును సంరక్షించునట్లు సవరింపబడినది!!

గోల్డెలా ఆచరణలోనికి రాక పూర్వము, బంగారు గనులను ప్రత్యేకములలో విడిచి ఇండియను వ్యాపారము చేయుటకు గాని, పోవుటకు గాని యెట్టి నిషేధములు లేవు. కావున, యెట్టి నిషేధములను యాభ్యుయగ నిదివరకే టవున్స్ మిస్టరు నివాస మేర్పరచుకొన వచ్చె యిప్పుడు విధించుట అన్యాయము.

ఇట్లు

(సం) ఎమ్. కె. గాంధీ.

బొంబాయిలో యింద్ల పౌరకర్మము.

ఈ నెల 7-వ తేదీ సోమవారమునాడు బొంబాయి కార్పొరేషను సభ జరిగినది. కాస్తీ జవాంగీయ గా రధ్యక్షత వహించిరి. సగరమునందలి చీవలకును మధ్యకరకులవారికిని యింద్ల సదుపాయమును కలుగజేయుటకు యింద్లను గూర్చి విచారించుటకో సంఘము మేర్పరచ వలెనని దొరతనమువారికి సంఘాధ్యక్షు లొక లేఖను వ్రాయవలె నను తీర్మానమును డాక్టరు ఏ. జీ. వేగానుగా రుపపాదించిరి. దానిని గూర్చి చాల చర్చ జరిగినది. సభలో సభ్యులగు వైద్యులు వైద్య సంబంధమున గల లోకములను తెలిపి యింద్ల యిట్లుండి తొలగువరకును సగర ముకోగ్గ్య వంతము కా జాలదని నుడిచిరి. సగరమున నుండు గొండులలో నవరీపుర ముకముగా నుండుటచే వ్యాధులచటనే కలమాపుచున్న విగాస నీరుకల్గి టిని తొలగించుటకు దొరతనమువారును సంఘమువారును ప్రజా సంఘములవారును పూనుకొనవలెననిరి. ఈ విషయమును గూర్చి దొరతనమువారు చాల కృద్ధువుయ్యుకొని ఆలోచించుచున్నారు. దొరతనమువారును సంఘమువారును యంత్రీకాలల యజమానులను గూడ కల్పించుకొనవలసి నట్టి విధానమును వారాలోచించుచున్నారని అధ్యక్షులు నుడిచిరి. దీని అంశ్యకతను దొరతనమువారికి మూచింపవలెనని పి. అంటే గారు సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడెను.

జాయంటుకుమిటి.

పరికాభిప్రాయములు

స్టేట్సుమను కత్రిక:- సంస్కరణముల చట్టమును విచారించ నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధుల నియమకములను గూర్చి క్రిందికి అందులకు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటలో కర్షణ యేలు గారు చాల మంచి పని చేసిరి. తాను తయారు జేసిన బిల్లును నిష్పక్షపాతముగా విచారించవలయు సంఘములో ఇండియను కత్రిక సభ్యత్వమును ఉండకూడదు. పారిశ్రామిక పంచాయతీ సభలోనున్నపుడు హిందూజేతమంతయు తిరిగి చాల అనుభవముగలిగిన హామిస్టన్ గారి నేల సభలో నియమింపలేదో తెలియజేయవచ్చు.

ఇంగ్లీషుమను:- రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను బలపరచు ప్రభువు లిద్దఱు నాలోననా పూర్వకముగా జాయంటు కమిటీకుండి తప్పించుటకు గొప్ప దురన్యాయము. ఇట్టిది పార్లమెంటు చరిత్రయందు దెచ్చటకు గానరాదు.

డెయిలీ న్యూసు:- సభ్యుల నియమకముల బాగులేదని అన్ని కక్షములవారును చెప్పుచుండుటచేతనిది పాక్షిక ప్రభుత్వకద్ధిగా మారుచున్నది. అట్టి దాని హిందూజేతములో గూడ పట్టుదలతో ప్రత్యేకపట్టుదలయు నని వారు చూచుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

స్థానిక వార్తలు: పాఠశాల అధ్యక్షుని చాక్ర పుష్ప గారు చెప్పి స్థానిక వార్తలుగా నియమింపబడిరి.

జాతీయ నిధి: - బాసలెలో ఆదాయపు మొత్తము 17,898 రూపాయల 8 అణాలు 1 పైస. వ్యయమైన మొత్తము 77,898 - 8 - 1 రూపాయలు. దీనివల్ల 75,000 రూపాయలు; మొత్తము నిలువ 1,41,910 రూపాయలు. ఇటీవల మాకు చేరిన మొత్తము 96,860 రూపాయలు 7 అణాలు 8 పైసలు.

కులసీరామ్, అప్పారావు గార్లు అంగ్ల భాషను గానూ బాగుగా పోవుటకు 12 వ తేదీని బొంబాయి నుండి పయనమై పోవు స్త్రీమణులను గాని కడగిన కనివారము నాడు బొంబాయి నుండి బయలుదేరి అంగ్ల భాషను పోవు స్త్రీమణులను గాని స్థలము దొరకనందున యికమీదట ఏమి చేయవలెనని వారలోనించు చున్నట్లు జస్టిసు పత్రిక ప్రాయశాపించెను.

సార్వభౌమ యస్. వి. ఆర్ నాయుడుగారు - తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఆంధ్రులకుల శుభ్రుడయ్యు కొంత విడివరకు పాటుబడుచుండి, యస్. వి ఆర్ నాయుడుగారి పుత్రు బాసాలో మెసపొటేమియా మైకులతోనున్నాడు. అక్కడి ఆంధ్రులకులలో బంధిపెట్టుటకు ఆంధ్రవర్తికల సంఘము ఏర్పాదించి కేసులు గోరుచున్నాడు.

సత్యాగ్రహ సభ - మదరాసు నగరమునందలి మహాత్మా గాంధీజీని 18 వ నంబరు నరసింహపురము వీధియందలి పాత హిందూ సీకర్ ఆవరణములో సత్యాగ్రహ సభ వారు రాబోవు ఆదివారము సాయంత్రము 8-80 గంటలకు ఒక బహిరంగ సభ గావించుదురు. సంతకములు చేసిన ప్రతి వారమును చుట్టుటకు కోరుచున్నాడు. సి. రాజగోపాలాచారి గారు ఆసభకు వెలెటెరిగా నియమింపబడిరి.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము: - క్రతి నెల ద్వితీయంత్యాదివారములందు మదరాసు కార్మికులలోను, పెరంబూరులోను ప్రార్థనాగ్రామము సమావేశమగుచున్నది. విద్యార్థుల కొన్ని, Quentర్ల వర్గములు పాటులు ఉచితముగా నేర్చుచున్నాయి. ఆగ్రెగేషన్లు 1 అణా. సంవత్సరాంతమున నొక పరీక్ష జరుగును. కృతార్థుల జేరినవారి కందరికిని బహుమతి లియ్యబడును. దురభాగ్యుల కౌత్సాల్ చా విడికి సహాయమున ఆదియవ నామని ఏప్రి 8/4 నెం. భవనమున (మిడ్లెమిడ్ల) దొరుకును. అది మనీక్వరెయ్యగారు పెరంబూరునండి ప్రాయశాపించును.

ఒక బహిరంగ సభ: - ఈ నెల 11-వ తేదీ కుక్ వారము సాయంత్రము 8-80 గంటలకు మదరాసు నగరములోని ఘాన్లేజులలో, కలసియల్ సంఘము వారిపక్షమున మదరాసు పాటులు ఒక సభచేయుదురు అందు ఈ క్రింది విషయములను ఆలోచించుదురు: - (1) బ్రాహ్మణుల యొక్క స్థితిగతులు, భారతీయులమీద మోపినటువంటి కఠిన చట్టములును, భారతీయ కార్మికులకు ఒక కాపరమును నిర్ణయించుటయును, భారతీయ కార్మికులకు సంబంధించిన నిలోనులోని చట్టములను ఆయివున్నవి. అందు గౌరవనీయులగు ఆన్. ఆల్. బాసగారు ఉపన్యసించెదరు.

మదరాసు క్రిస్టియన్ కాలేజీ ప్రావెనరు జె. వి. రాజు ఎమ్. ఎ. డి. ఎస్. సి. గారు ఇండియన్ యెడ్యుకేషనల్ సర్వీసునందలి నాగపూరు మారిస్ కాలేజీలో తత్వ శాస్త్ర పండితులుగాను, వైస్ ప్రెసిడెంట్ గాను నియోగించబడిరి. రాజుగారు నూతన ఉద్యోగములో ప్రవేశించుటకు గత మంగళవారము సాయంత్రము నాగపూరు పోవుటకు మదరాసు నుండి బయలుదేరి, వాగు బయటికి మదరాసు నెం. బ్రాహ్మణ స్త్రీమణుల పాటుపరమునందలి కెల్లి నలోదనే వారియొక్క స్నేహితులు చాలమంది వారిని కలిసికొనుటకు ఆచట నిలిచి యుండిరి. అంత వారందరు వారికి తమ కృతజ్ఞతను మాపుచు నుండిరి.

వార్తాపత్రికా సంరక్షకనిధి.

రెండవ చందాపట్టిక.

టి. ఎ. రామలింగం చెట్టి అయ్యగారు డి. ఎ. వి. ఎల్. కోయంబత్తూరు 50, డి. కె. వేదవ్యూహు, - కే. మంగళమ్. య. రి. గోపాలదాస్ దయాల్ సేతు వర్తకుడు, సేలమ్ రు. 2, య. ముఖ్యరావు డి. ఎ. వి. ఎల్. సేలమ్ రు. 1, ఎమ్. వర్మనాథ చెట్టి అయ్యర్ మిట్టాదార్ గారు సేలమ్ రు. 5, డాక్టరు, హెచ్. క్రిష్ణావంశ్యుగారు, సేలమ్. రు. 4 వై. వారాయణరావు గారు, బెంగళూరు రు. 5. బొంబాయిలోని న్యూక్వీన్స్ కోడ్డునందలి ఆం. వెర్ ఆల్. మె. టెల్స్ కంపెనీవారు రు. 10, డి. వరసింహన్. డి. ఎ. వి. ఎల్. గారు నామకల్, సేలమ్ డిస్ట్రిక్టు. రు. 15-5-0, జి. ఎస్, అరండేల్ గారు. రు. 20, సి. వి. వర్మనాథంగారు. రు. 1, సి. ఎస్. ఎల్. ఎల్. మొదలియార్ గారు, నజరత్ పేట, ఎరమం బ్లూరు రు. 25, యెస్. వి. ఉత్తరాస్వామి అయ్యర్ గారు "వృక్ష మిత్రుడు" ద్వారా పంపినది. రు. 1, ఎ. వి. నుందరరావు గారు, ప్రావైబర్ రావాడా, వికాఖజమ్మం జిల్లా. రు. 5, డి. సిం. రావుగారు (న్యూ ఇండియా ద్వారా.) రు. 5, "ఇండియన్" తిరుపతి, రు. 1, డి. ఎ. నుబుమణ్య అయ్యగారు (తిరువాన్ కూరు) రు. 2,

నోటు: - ఆంధ్ర సదసారింపిన సామ్య మదరాసు బ్యాంకులో దీనివల్ల చేయబడును - డి. ఆది నారాయణ చెట్టి అయ్యర్, కార్యదర్శి.

మేజరు పార్థులమిన కేసు: - బొంబాయి నగరమున గర్ కాన్స్టేబుల్ గాని తోటమాలిని ముద్రాయి 1-5-19 వ తేదీని కొల్లెనని చేయబడిన కేసు విచారణకు వచ్చింది. ముద్రాయి తిన్న గుడ్డెని ఫిర్యాద విన్నవించెను. నేను దోషిని కాను. నామిని సంతకమును కేసు చేయబడినది. నేను ఆక్రమద్రవ్య మొదలించుట కొట్టుటమీద సంతకము. జవాంగీరు గారి బంగళాకు ప్రక్కన నేను చికిత్సలయము నేర్పించినదానిగా జవాంగీరు గారికి నాపై నాగవామి లిగెను. చికిత్సలయము నేర్పించుచు వలన పొరుగువ్యయమును భంగము కలుగునని జవాంగీరు గారు నగరపాలక సంఘమువారికి నూడ వ్రాసిన గాని వారేమియును చేయలేదు. జవాంగీరు గారి గుర్రపు తోటయను వరివల బసమున ఆపరకుడయ్యు గానున్న తనిపివట్టు నేను పాలక సంఘమువారికి వ్రాసినది. వానిని తుగ్గియగా నుంచవలెనని సంఘమువారు జవాంగీరు గారికి వ్రాసినది. చికిత్సలయములో నికోగుల కాంటికి భంగము కలిగించుటకే యీధ్వని చేయుటకు వారేర్పరచిన ముద్రాయి తెలిపెను.

ఇండియా నైస్సు కాంగ్రెసు: - 1920-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 18-వ తేదీ మొదలు 18-6 తేదీవరకును యీ సభ సర్. పి. సి. కే గారి అధ్యక్షత క్రింద నాగపూరు జరుగును. ఫిఫ్త కమీషనరు సర్. రాబర్టును గారు పోవకుడుగా నుండ నంగీకరించెను. కాఫల అధ్యక్షులు నియోజింప బడిరి. వ్యవసాయము: డి. గ్లోసరు గారు, పీజిస్సు, గజేతము: డాక్టరు మూగు గారు; కెమిస్ట్రీ-డి. కే. సింగు గారు; బోటనీ-పి. ఫినిసు గారు; జియోలజీ-పి. సంపదయ్యంగారు; వైద్యకరికోధరము-లె. కల్ప. కారణములు గారు; గౌ. కార్యదర్శి, డాక్టరు జె. ఎల్. నీమ్మ న్నను గారు, నారేస్తు రీ నెర్వ క కాకాల, యినిస్టిట్యూటు, డేరా డూను అని ప్రాసిన యితరవిషయములు తెలియగలవు.

సంధిపుష్పముల వ్యయము: - రంగూను నగరపాలక సంఘమువారు యీ నెల 19 వ తేదీని జరుగు సంధిపుష్పముల నిమిత్తము 10 వేల రూపాయలను వ్యయపరచ నిశ్చయించిరి. తలకు రు. 2 ల వంతున నైకుల విందు నిమిత్తము ఈ మొత్తమునండి నైస్సు కారికి పంపబడును. వేదమునుగల గృహము, లివపు ఫర్నీచరులు, అంధుల పాఠశాల, మున్నగు ఫర్నీచరులనుగల గూడ భవనములను చేయబడును. మునిసి పలువారు విందుచేయవలెనని తీర్మానము పీరి సయినది. సభ్యులు విందుచేయవలెనని తీర్మానము మోదించబడినది. 9 గురసు ననుకూలము 7 గురు ప్రతికూలము

ఒక యాపనాగము: - గుంటూరు పురంబున జనిరినదియందు బ్రహ్మశ్రీ దంట్టు కి తారావశాస్త్రీగారు, శివవరమూర్తి శ్రీ వేదాంతశాస్త్ర రహస్యనిశేషముల గురించి శ్రవణానందయ్యగారు పరస్పరించిరి. సభ్యులందరించి సభ్యులెల్లరు ఆత్మసందర్భులైరి. - బాచేపల్లి రామబ్రహ్మం.

వృత్తాంతములు

డాక్టరు నాయుడు గారి విశేషముగ జన్మగ నుండ. టి. డి. ఉపచారి చికిత్సలయమునకు గొంపొబడిరి.

1921 సంవత్సరపు జనాభా లెక్కలు: - సయ్యుత చేయుటకు మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు తగు ఆలోచన చేయుచున్నాడు.

ఆస్పిత్రు గారు కోల్పోనుకేసుకు: - జనరలు రాబర్టునుగారి ఆతిథిగ ఆస్పిత్రు గారు కోల్పోనుకేసుకు పుత్రులెరిరి.

ఇప్పుడు నెలవుమీద నున్నటువంటి జి. టి. బాగ్, వి. సి. యెస్. గారు నెలవుకుండి వచ్చుట తోడనే రాష్ట్రీయ జనాభా లెఖి యాచనట్టి నూపరిండుటగా నియోగించబడిరి.

ఇండియా క్రొత్తములు: - ఈ నెల 7-వ తేదీవరకు 55,92,600 ల వెలగల పత్రములు విక్రయింపబడినవి. ఈ మొత్తమున రు. 10,28,700 ల వెలగల యధ్య పత్రములు నగదుకు బదులుగా యియ్యబడినవి.

రంగూనులో ఉద్యోగములు: - ఈ నెల 21-వ తేదీని జ్యూరీహాలులో సభ జరుగును. ఆసభలో సంధివరకును వికరింపబడును. జిమ్మా నాక్సుల విజయోత్సవ సందర్భమున విసోదర సనస్కృత ప్రదర్శనమును గావించురు.

ఇమోదట నుండి పాటలము, అర్థమూపాయములు గూడ నికో నాణములుగా వచ్చునని తెలియుచున్నది.

అట్టివి సర్వయించుటలన విన్న నాణెములు చేయుటకు చాలబాగుగ నుండుననియు భారతీయులుగూడ వాటిని కోరుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

సార్వభౌమని ఇండియా ఆర్డర్ ఉద్యోగములను, 70 వ వంతు పటాలాధ్యక్షుడు క్రమము జి. గారు రీతుగాని కర్మము సర్. జి. ఆర్. దేవలపు స్మితుగారు చేయు ముదరాజుగారికి తెలియజేసిరి. ముదరాజుగారు వీరిని సత్కరించిరి.

కలకత్తాలో జనవరణములు: - 28-6-19-వ తేదీతో సంవత్సరము వారమున 128 గురు చనిపోయిరి. 70 మందిపుట్టిరి. తురీతిగా కొన్ని వారములనుండి జననములకంటె మరణములు వచ్చుగా నున్నవి.

లక్నోలో వర్షము: - గడచిన ఆదివారము నుండి యిప్పటివరకు లక్నో నగరములో 2 అంగుళములవరకు వర్షము కురిసినది. అంతయు చల్లబడినది. ఈ సంవత్సరము వేడి తీవ్రముగా నుండెనని ఒక ప్రతీతిని తలచిచియున్నాడు.

తూర్పు యిండియా రైల్వే కంపెనీ: - గత నెల 19-వ తేదీని పెకో బాబుయొద్ద కలిగిన గొప్ప ప్రమాదమునకు చాల చింతించితిమని డైరెక్టరులు సానుభూతి తెలుపుచు తంతి వార్త నుండిరి.

రంగూను విద్యుదు: - రంగూనులో కం. బ్రో. యధరల కమ్ముటకు యంత్రకాలల వారు సంసిద్ధులుగా నున్నారు గాని కొనవారులేదు. సయ్యుతమునండి లై సెన్సుతేమందా ఎగురుతి చేయగూడదను నుత్తరపు ఈ నెల 18 వ తేదీనుండి అయలు లోకి వచ్చును.

సీకన్జు ఆఫీసు: - ఇదివరలో గవర్నరు మెంటు వారు ఈ రాజధానిలో ఖాయపరిచిన 9 రేపు స్థలములలో ఒకటి యగు నర్సాపురము తాలూకా పేరుపాలె గ్రామములో 1-7-19 తారీఖున సీకన్జు ఆఫీసువెట్టివారు. ఈ గ్రామములో కొద్దికాలము విశేషముగా దొరుకును. - చెన్నా ప్రగడ రామచంద్రరావు.

అమెరికా రాజు బొంబాయి కేసు: - రంగూనులో అమెరికా రాజు బొంబాయి గానున్న లారెన్సు బ్రిడ్జి గారి యొద్ద నెం. కుర్మా వర్గమును గుమాస్తాగా నుండెను. బ్రిడ్జి గారు గుమాస్తాను నిందించి అరమానించిరియు పిమ్మట నైన తుమాపణ కొరతదని యు గుమాస్తా కేసు చేసెను ఈ నెల 16 వ తేదీని విచారణ జరుగును.

క్రొత్త మార్కెట్లు

ఎగుమతిదారులకు గలుగునట్లుము

మనదేశపు సైకటికాగారు రూపాయలొక్క మార్కెట్ విలువ 18 పెన్సీలనుండి 20 పెన్సీలకు పెంచుచున్నారని నూచించియుంటిమి. ఇట్లు చేయుటవలన మన కర్షకసాయదారులకు లాభమా నష్టమా? మన దిగుమతిసరకుల ధర తగ్గుచున్నందున మనకు లాభకరమనియు, ఉత్పత్తిదారుల కొంచెము నష్టము పొందినను, వస్తువుల నుపయోగము చేయువారు లాభముపొందుదు రనియు, కొందఱు చెప్పుచున్నారు. మఱి కొందఱు, యుద్ధమునకు బూర్వము రూపాయకు 16 పెన్సీలిచ్చుచుండగా ఇప్పుడు 20 పెన్సీలిచ్చుట లాభము కాదనియు, వాదించుచున్నారు. నుంచి. మనకు 20 పెన్సీలు మాట్టుకా యాననది విచారణయోగ్యము. మనము విశేషాదేశమునకు గోదమలనో, ప్రత్తినో, నూనెగింజలనో, తొగ్గనో ఎగుమతిచేసేవామనకొనుదు. అప్పుడాదేశమువారు మన కియ్యలవలసిన ఖరీదును బంగారపు నాణెముల రూపమున గట్టుకొనును. ఎందుకనగా ఆదేశములందు బంగారపు నాణెములే కాత్రుసమృత్తమైనవిగ గనుక, అట్లు బంగారపు నాణెముల రూపమున ధరగట్టుకొనునపుడు మన్న కెన్ని రూపాయలు మాట్టుచున్నదని వారు విచారింపవలసినదని లేదు. మనము ఇంగ్లాండు దేశమునకు 100 నరసులకు ఒక నరకును విక్రయించి వాని యనకొనడు. ఇతర దేశములందు నవా దీని కంత విలువ యున్నదను కారణమున దీనిని పుచ్చుకొనునరకు మన కా తెలిసియున్నాడు. కాని మనదేశమునం దానపువున కంత తెలియన్నదని మాత్రము కాదు. వెనుకటి యేర్పాటు ప్రకారమి 100 నరసుల విలువగల నరకునకు మన కర్షకసాయదారులకు 1500 రూపాయలు మాట్టవలసి యున్నది. ఇప్పుడుక్రొత్తగాచేయబడిన ఏర్పాటు ననుసరించి, 1500 రూలకు బదులు 1200 రూపాయలేనచ్చును. ఈ తేరములందు తగ్గుచున్న న, సర్కారువారి కియ్యలవలసిన కిస్తులనివ యాననను మనమిరులకు చెల్లించవలసిన బాకీల వ్యవహారమునను మార్చేమియు నుండదు. దీనికి కారణము మనదేశములో రూపాయల చెలామణియే యున్నది గనుక, ఎన్నిరూపాయల బాకీయో, అన్నిరూపాయలను చెల్లింపవలెను. ఇదిగఱకు 1500 రూపాయల ఆదాయము వచ్చుచుండిన రయితు సర్కారుకిస్తులకును వెట్టుబడిదారులకును, 1000 రూపాయ నియ్యలవలసి యున్నాడని యనకొనడు. అప్పుడు బాకీలపైన న్యంతభక్తులకు 500 రూపాయలు మిగులుటకు విలువగలుగు. ఇకమీద మొత్తముగా వచ్చునది 1200 రూపాయలే గనుక కూ 1000 లు బాకీలపైన 200 రూపాయలే మిగులును. మొత్తపు ఆదాయము నూటికి 20 వంతులు మాత్రమే తగ్గినను, అసలు రయితునకు మిగులనది నూటికి 25 శేట్లు తగ్గిపోవుచున్నది. పంటలు, ధరలు అనకులముగ నున్న రోజులలోనే యిది కష్టముగ దొరుకుట నిశ్చయము. ఇక పంటలు సరిగా పండక ధరలు విశేషముగా పెరిగిపోయిన పరిస్థితులను యున దీనివలన గలుగురాఫ ంశేషము. ఈమార్పుతయ, వెండియొక్క విలువ పెంచుటచేత గలుగుచున్నదనియు, మేమేమియు చేయలేకున్నారమనియు, దొరతనమువారివాదము. ఇది నిశ్చయమేనా? ప్రస్తుతపద్ధతికన్న పరిహార మేమియు లేదా? వెండికొని రూపాయలకు పోతపోయెట నష్టమని యంగీకరించెదము. రూపాయలకు పోతపోయెటనే మనదొరతనమువారు క్రిందటి సంవత్సరము ఆమెరికావారి యొద్ద 15,00,00,000 వెండిదాలర్లను క్రయమునకు దీసికొనినారు. ఇది 45 కోట్లరూపాయలకు సమానము. ఈ రూపాయలన్నియు ఖర్చయిపోయినకట. యుద్ధము ముగియుటచేత వెనుకటి యంతర ఆధికముగా మన యెగుమతుల యందలావు. ఎగుమతులు తగ్గినచో మనకియ్యలవలసిన సామగ్రియొక్క మొత్తము కూడ తగ్గును. యుద్ధము ముగిసిన మాటలుటండ, మనవంటలు కూడ నష్టముగలేవు. అందువలన, మనయెగుమతులు తగ్గిపోవక మానవు. బర్మానుండి వియ్యమును పంజాబు నుండి గోదమలను, ఎగుమతి చేయగూడదని సేపేధింపబడినది. ఈ రెండివలననే మన దిగుమతుల విలువ 80 కోట్ల రూపాయలవఱకు తగ్గిపోవుచున్నది. ఇతర ఆహారపదార్థముల యెగుమతియు తగ్గకమానదు. మాటతీరనకు, ముందు సంవత్సరమున మనకు 45 కోట్ల రూపాయలు కావలసియుండునని తలచెదము. మార్కెట్లు లేకును మార్పి యుండని యెడల దొరతనము వారికి 4½ కోట్ల రూపాయల నష్టము కలిగి యుండును. ఈ 4½ కోట్ల రూపాయల నష్టము నుండి దొరతనమువారు తప్పించుకొన్నను, ప్రజల కంతకన్న సధికమైననష్టము కలుగజేసివారు. ప్రత్తియెగుమతిని తీసికొనడు. మనదేశమునందుపుడు 20 లక్షల శేట్లప్రత్తి నిలువయున్నది. మార్కెట్లు లేకు తగ్గినదని తెలియటతోడనే, మణుగునకు బాదాపుగ 80 రూపాయల ధరపడిపోయినది. దీనివలనవేలవకు 40 రూపాయలవఱకు నష్టము. ఈ 20 లక్షల శేట్లమీదను

పిలిపయిన ద్వీపములు.

ప్రభుత్వవిధానము.

[ఫిలిప్పయను ద్వీపములో 1908 జనాభా లెక్క ప్రకారము 76,85,426 మంది జనముండిరి. వీరిలో 69,87,868 మంది నాగరికులు. 6,47,740మంది అడవిమనుష్యులు. వీరిలో 75లక్షలకు వైన మలయావర్ణమువారు, 42 శేటకు వైన మంగోలియను వర్ణమువారు, 24 శేటకువైన సిగ్గోవర్ణమువారు, అయియున్నారు. ఈ లక్షలు స్పెయిను దేశీయుల దుమ్మరిపాలనమునండి ప్రజాస్వామ్యకర్తృ నిరతులగు ఆమెరికనుల స్వాధీనమునకు 1898 నల్ల న వచ్చినవి. ఉదారవంతమగు ఆమెరికను పాలనమున విద్యభ్యసించుగా వృద్ధి పొందు చున్నది. పాఠశాలలకు పోదగిన వయస్సునం దుండిన 20 లక్షల పిల్లలలో నాల్గవంతు పాఠశాలలకు పోవుచున్నారు. ఉన్నతమనయొక్కప్రతిదారులలో లేక వానినిగొని ఎగుమతికై నిలువ యుంచుకొనినవారలలో 8 కోట్ల రూపాయలనష్టము కలుగుచున్నది. ఈ నష్ట మొక ప్రత్తివిషయముననే యని గ్రహించుడు. కాని నష్టమింతటితో తీరుటలేదు. వెండియొక్క ఖరీదు ముందు సంవత్సరము తగ్గవచ్చును. అప్పుడు దొరతనమువారికి నష్టము లేకుండును. మార్కెట్లు లేకు లేకప్రకార ముండినయెడల ముందుసంవత్సరపు ప్రత్తి పంటకు నష్టము రాగలదు. మనదేశపు ప్రత్తిపంట సంకయ 45 లక్షల శేట్లుగా తీసికొనినయెడల నీ ప్రత్తిమీదనే మన దేశస్థులకు 14 మొదలు 20 కోట్ల రూపాయలవఱకు నష్టము రాగలదు. తక్కిన వస్తువులనుగూడ విచారింపినయెడల నీనష్టమింకను పెరుగును. ఈ నష్టమును హిందూదేశపు ఉత్పత్తిదారులమీదనే ఏల వడచేయవలయునా?

దొరతనమువారు రూపాయల పోతపోనినష్టమున నివారిత దలచినయెడల, దీనిని ఉత్పత్తిదారులవైన ప్రోసి నష్టమును అపరిమితముగ పెంచుటకన్న, తామె దానిని భరించినయెడల తేలికపాటవును. లేదా, యానష్టము సేదోవిధముగ నికరల యొద్దనుండియే రాబట్టెదమనెదరా మఱియొక మార్గములేదా? దేశమునుండి యెగుమతియగు నరకులపై పెండుకున్న విధింపి యీ 4½ కోట్ల రాబట్టుకొనగూడదా? ఉత్పత్తిదారులకు నూటికి 10, 15 వంతులు నష్టము కలుగజేయుటకన్న వెనుమతిసరకులపై నూటికి 2 వంతుల వన్న విధించిన సరిపోవును.

వెండిధర ఎందువలన పెరుగువలయునా? 1870-71 సంవత్సరములలో ప్రాన్సు-జర్మనీలకు యుద్ధము జరిగినప్పటి నుండియు వెండియొక్క ధరతగ్గుచునే వచ్చినది. జర్మనీదేశము బంగారపు నాణెముల నకులించియుంటే యాతగ్గుదలకు గలకారణము. అయినను చీనా, ఇండియా దేశములును, ఆమెరికా దేశములును, వెండి నాణెములను కూడ నుపయోగమునం దుంచుటచేత, వెండి ధర మెగ్గి తగ్గినాగినది. వ్యవహారము లిట్లుండగా, వెండిని గనుల నుండి క్రైస్తవులయేగాక రాగి, తగ్గరము, కుత్తివాగముల నుండియు కొన్ని రాసాయనికపద్ధతులవలన చేయి మొదలుపెట్టిరి. ఇందువలన వెండియొక్క యుత్పత్తి హెచ్చి 1885 సంవత్సరమునుండియు ధర లభిత్వంతముగా తగ్గ నారంభించినవి. ఆమెరికాదేశమునందలి వెండిగనుల యజమానులు దొరతనమువారు కొంత వెండిని కొనవలయునని తొందరపెట్టసాగిరి. ఈ తొందరవలన, వెండియొక్క ధర కొంచెము హెచ్చినను ఇది చాల కాలము నిలిచినది కాదు. ఆమెరికను ప్రభుత్వమునంటి భాగ్యవంతు ప్రభుత్వము నవా, వెండియొక్క ధరను నిలువబెట్టుట కష్టమైనది. ధరలీదిధమున తగ్గుట వలన మన దేశపు రాబడికిని, కర్షయమునకును నష్టము కలుగ నారంభించినది. ఇందునకు పరిహారమార్గములను వెదకు నిమిత్తమై దొరతనమువారి శాసనసభమును నియమించిరి. ఈ శాసనసభయొక్క నిధారను ననుసరించి, మనదేశమున వెండి చెలామణి తీసివేయబడి బంగారపునాణెములే వాడుకలోనికి లేబడినవి. ఒకవంతు వెండినిక, బంగారముయొక్క విలువలలో పరువారవంతునకు సమానమని నిర్ధారణచేయబడినది. జపాను, చీనాదేశములకు సంభించిన యుద్ధముకూడ నీ తరుణముననే ముగిసి, జపాను దిగ్విజయము గాంచినది. ఈ యుద్ధమునకుయన కర్షయములకు గాను జపానుదేశము ఇంగ్లాండునకు బంగారము బాకీపడియుండెను. మఱియు, పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుటకును బంగారమును అవ్వచేయవలసి యుండెను. ఇట్టి సందర్భస్థితియందు జపానుదేశమునకు, బంగారపు నాణెముల చెలామణి అనుబాలోనికి జేవలసిన అవశ్యకత కలిగినది. ఒక్క జపానుదేశమే కాదు. స్వీట్సు, నెదర్లండ్, మొంటులు, ఫిలిప్పయనులంకలు, సయూము, మెక్సికో, దేశములు కూడ నీ పద్ధతినే యవలంబించుట తలపించినవి. అధునిక కాలమున వెండి నుపయోగించు నాగరికదేశము చీనామాత్రము కనబడుచున్నది.

విద్యాభ్యాసమునకై దొరతనమువారు, ఫిలిప్పినో విద్యార్థులకు తరతమలిచ్చి ఆమెరికాకు పంపుచున్నారు. ఒక్క 1908 సంవత్సరముననే, 180 మందిని బంపిరి. ఆమెరికనుల స్వాధీనము కునచ్చిన 20 సంవత్సరములలో ఎట్టిరాజ్యాంగసంస్కరణ ములు చేయబడినవో తెలుపుటఫిలిప్పయనుప్రభుత్వవిధానము నూత్నుముగా తెలియజేయబడినది. —సంపాదకుడు.]

కార్యనిర్వాహకోద్యోగీయులు.

గవర్నరు జనరలు, వైసు గవర్నరు జనరలు ఆడిటరు డిప్యూటీ ఆడిటరు వీరందఱు ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రెసిడెంటుగారిచే నియమింపబడుదురు. కార్యనిర్వాహకసభల కార్యదర్శులు ఆటుగురు గలరు. వీరందఱు ఫిలిప్పినోలో, వీరు, ఫిలిప్పినో కిష్టసభవారి యనుమతితో గవర్నరు జనరలు గారివలన ఏర్పాటుచేయబడుచున్నారు. ఇతర దేశములం దీ యుద్యోగములు మం తిపవవులకు సమానము.

సంయుక్తరాష్ట్రశాసనసభ.

(1) కిష్టసభయందు 26 గురు సభ్యులు గలరు. వీరిలో 24 గురు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడినవారు. ఇకపురు ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులు. ముప్పదిసంవత్సరములను లోతటవైన ను, నయస్సుగల వారందఱు కను సమ్యకుల నియ్యధికారము గలిగియున్నారు. వీరిలకు ఆంగ్లభాష గాని, స్పెయిన్ భాష గాని తెలిసి యుండవలయును.

ప్రజాప్రతినిధి సభ

ఈసభయందు 90 మంది ప్రతినిధులుగలరు. వీరిలో 81 మంది, 81 మండలములవలన ఎన్నుకొనబడుచున్నారు. 9 మంది గవర్నరు జనరలువలన నియమింపబడుదురు. కిష్టసభ వారును ప్రజాప్రతినిధిసభవారును, ఎన్నిక విషయములకును, సభ్యులయొక్క యోగ్యతకును సంబంధించిన అధికారము గలిగియున్నారు. ఏసభవారు ఆసభకు సంబంధించిన నియమములను జేసికొనెదను. అక్రమనర్తకు సభ్యులను దండించు నధికారమును గలిగియున్నారు. మొత్తపు సభ్యులలో 2/3 వంతుల వారిసమ్మతి బుచ్చుకొని ఏ సభ్యునైనను సభనుండి వెదలగొట్టవచ్చును.

ఈరెండుసభలను తమయధిపతిని, సభాధ్యక్షుని, మున దీని, పోలీసు అధికారిని మిగిలిన యుద్యోగస్థులను నిర్ణయించు నధికారము గలిగియున్నవి.

అధికారములు.

శాసన నిర్మాణము విషయమున రెండు సభలకును సమానమగు నధికారము గలదు. గవర్నరు జనరలుగారి సమ్మతికాని ఆసమ్మతికాని లోబడి కావలసిన ధనవ్యయము చేయవచ్చును. ఈయనమ్మతి జేసినవిషయమున చూపబడినచో దానికే తక్కు మిగిలిన వ్యవహారములకు అవయింపదు. ప్రతి బిల్లుకు, రిర్మానమును గాన పాఠశాలగారికి పంపబడవలయును. దాని కాయన తక్కువ సభ్యులకు సంతకము చేయును. ఇవ్వము లేనియెడల, క్రింద ప్రెసిడెంటు బిల్లు గాని ఏసభయందు పుట్టినచో ఆ ప్రెసిడెంటు గలకారణములను చెప్పుచు బంపివేయదు. అప్పుడాసభవారు దానిని తిరిగి విచారణ చేయుదురు. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో 2/3 వంతులు తిరిగి దాని సంగీకరించినచో రెండవ సభకు బంపివేయుదురు ఈసభవారు తిరిగి యొచ్చించెదరు. 2/3 వంతులు మంది దాని సమ్మతినచో తిరిగి గవర్నరు జనరలుగారికి పంపుదురు. గవర్నరు జనరలుగారి సంగీకరించిన సరి లేనియెడల ఆమెరికా దేశపు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపబడును. వీరు సమ్మతించినచో శాసనమగును. లేనియెడల ప్రోసీవేయబడును.

గవర్నరు జనరలుగారు తమకు సమ్మతము లేని దానిని 20 రోజులలోగా త్రిప్పివేయవలెదల అది శాసన మగుదు. ప్రెసిడెంటుగారివలన ఆటు నెలలలోగా త్రిప్పి వేయబడినయెడల శాసనము కాగలదు.

ఫిలిప్పినో శాసనసభలయందు చేయబడిన శాసనము లన్నియు, ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సభకు తెలియజేయబడవలయును. ఈ శాసనములను రద్దుచేయు నధికారము కాంగ్రెసునకు గలదు.

రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు.

రెండు విధములగు రాష్ట్రములు గలవు. క్రమమైనవి, క్రత్యేకమైనవి. 32 క్రమమైనవిగలవు, మిగిలినవి క్రత్యేకములు. క్రమమైనరాష్ట్రముల ప్రభుత్వ మొకరాష్ట్రీయసభాధికారము క్రింద నుండును. ఈ రాష్ట్రీయ సభయందు గవర్నరు, ఇరువురు సభ్యులు నుండెదరు. వారే రాష్ట్రీయయొక్క కార్యనిర్వాహకాధికారి. సభకు అధిపతి. గవర్నరును, తక్కిన సభ్యులను ప్రజల సమ్మతులచే ఎన్నుకొనబడుదురు. క్రత్యేక రాష్ట్రములలో సొక్కదానికి తక్కు మిగిలినవాని గవర్నరు లందఱు గవర్నరు జనరలుగారివలన కిష్టసభవారి యనుమతితో నిర్ణయింపబడుదురు.

నగరపాలనము ప్రజలయధికారముక్రిందనే యున్నది. ఉద్యోగస్థు లందఱు ప్రజల సమ్మతుల ననుసరించి యేర్పాటు చేయబడి, మూడు సంవత్సరముల కాలము పనిచేయవలసి యున్నారు. నగరపాలనమునకు సంబంధించిన యుద్యోగస్థులు ప్రెసిడెంటు, వైసుప్రెసిడెంటు, కవున్సిల్లు. 853 కట్టణములలో స్థానికస్వకరిపాలన మున్నది.

Peace Celebrations.

Thanksgiving Service in England.

LONDON, July 6. Peace thanksgiving services were held in every Church and Chapel in the Kingdom this morning. H. M. the King and Queen and the members of the Royal Family were present at the service in St. Paul's, where Archbishop of Canterbury preached. There was a united open air service of all protestant denominations in Trafalgar square in the afternoon, the Salvation Army bands providing music.

Royal Proclamation.

SIMLA, July 9. The following Royal proclamation by the King Emperor dated 1st July 1919, is published:—George R. I. Whereas a definite treaty of peace between us and the associated Government and German Government was concluded at Versailles on the 28th June last, in conformity therewith I have thought fit hereby to command that the same be published in due course throughout all our Dominions and we do declare to all our loving subjects our will and pleasure that upon the exchange of ratifications thereof the said treaty of peace be observed inviolably as well by sea as by land in all places whatsoever, strictly enforcing and commanding all our loving subjects to take notice hereof and to confirm themselves thereunto accordingly.

Given at our court at Buckingham Palace, this first day of July in the year of our Lord 1919 and in the 10th year of our reign.

GOD SAVE THE KING EMPEROR.

China and Peace Treaty.

LONDON, July 7. PARIS:—The Havas Agency states:—The Chinese Delegation to the Peace Conference has announced that although it refused to sign the treaty with Germany, it will sign the treaty with Austria, thus automatically securing China's membership of the League of Nations.

Economic Situation of Europe.

Sir Robert Cecil's Speech.

LONDON, July 6. Sir Robert Cecil speaking at Hitchin said:—The economic situation of Europe was as serious as it could possibly be. The people were unable to get sufficient food and there was general breakdown of all transport. The whole system of credit was seriously injured or absolutely destroyed. The most urgent problem in foreign affairs was to try and set right that economic position and for that purpose even in our own interest we must be prepared, if necessary, to come to the assistance of Europe and must in particular so frame our peace policy as not to hinder the economic recovery of Europe. If we did we must not be surprised of revolutionary ideas developed which would ultimately engulf, if not ourselves, at any rate every other country in Europe.

Devastated France.

St. Quentin's Claims.

LONDON, July 7. PARIS:—The Havas Agency states:—During his visit to some of the districts of France which have been devastated during the war, M. Clemenceau, addressing a crowd at St. Quentin and replying to their demands for comfortable houses before the winter set in, stocks of fuel and advances to farmers, said that St. Quentin was a typical example of what had occurred throughout France in that he found regrets and complaints but no bitterness.

City of Rheims Honoured.

President Poincare has decorated the city of Rheims with the Cross of the Legion of Honour.

LONDON, July 8. PARIS:—The Havas Agency states that M. Clemenceau during the personal visit to the devastated area assured the sufferers from German degradation that Germany would pay the whole sum exacted as reparations by the Peace Treaty. The Germans are reported to be very much interested in complaints made to the French Government by inhabitants of the devastated areas that reconstruction is proceeding slowly. They believe that if Germans were to assist in rebuilding they would obtain the opportunity of creating better feeling towards themselves.

Electoral Reform Adopted.

LONDON, July 8. Electoral Reform has been finally adopted by 334 votes to 121 measure includes Scrutiny De Liste one ballot and representation of minorities.

Trade of England.

Increase of Exports and Imports.

LONDON, July 7. The Board of Trade returns show that imports during June, increased by pounds 21,400,936, and exports by pounds 19,536,115, as compared with the corresponding month of the last year.

Commission on Colonial Mandates.

LONDON, July 6. PARIS:—Mr. Simon the Minister for Colonies and Marconi have gone to Boulogne, whence they will fly to London to participate in the Commission on Colonial Mandates.

Captain Fryatt.

His Body to England.

BRUGES:—The body of Captain Fryatt was taken last evening from the cemetery to the provincial government building, where this morning, enormous crowds filed past the coffin, which this afternoon was conveyed with all due honour to the station, enroute for England.

Conquest of the Atlantic.

Assistance Asked.

LONDON, July 6. A message from R. 34 asking for assistance was received at 2. 59 in the afternoon [Greenwich time] on 5th July. St John's [New Brunswick] reported that she was close to Partridge Island at 5-30. Two American destroyers have been despatched from Boston.

LONDON, July 4. HALIFAX:—A wireless message from R. 34 was relayed from Partridge Island to-night. It read rush help, making for Boston twentythree knots, come quickly, petrol giving out.

MINEOLA:—R. 34 has been instructed to make every effort to reach Montauk Point, where there is plentiful supply of petrol.

Air Ministry's Statement.

LONDON, July 6. 5. 15 A. M. The Air Ministry states:—That the following has been received direct from R. 34 by the United States Naval authorities:—"Four o'clock in the morning Greenwich time position 67-30 west 43-20 north. The course southwest by south flying 1500 feet come meet us".

LONDON, July 6. 7. 10. A. M. Washington, July 5th.—The United States destroyer "Bancroft" reached R. 34 at 11. 40 to-night and is accompanying her across the gulf of Maine.

LONDON, July 6.—1. 15 P. M. NEW YORK, July 5th.—R. 34 arrived at Montauk Point at 7.30 this morning. She did not land but proceeded to Mineola.

Flight Completed without Assistance.

LONDON, July 6. 3. 35 P. M. MINEOLA, July 5th.—R. 34 arrived at 9.5 this morning thus completing the Atlantic flight without assistance. MINEOLA (LATER):—R. 34 landed at 9.55 at Hazelhurst field.

LONDON, July 6.—4.50 P. M. The Air Ministry announces that R. 34 landed safely at Hazelhurst field Mineola, at two in afternoon [Greenwich time] and thus accomplished the voyage of over 3100 nautical miles, the longest flight ever made by any aircraft in 108 hours 12 minutes. She completed the distance under her own power. American destroyers were sent to her assistance as a precaution in view of her petrol supply being nearly exhausted, but they were not utilised to her.

Congratulations Pouring in.

LONDON, July 6. H. M. the King has telegraphed heartfelt congratulations to Major Scott and the crew of R. 34 on the splendid achievement, and his best wishes for the safe return. His Majesty says, that the flight marks the beginning of new era in which English speaking people already drawn together in war, will be even more closely united in Peace.

Mr. Churchill has also telegraphed his congratulations on the conquest of the Atlantic.

LONDON, July 7. When R. 34 arrived at Mineola, she had only forty minutes supply of petrol left. The most dangerous and exciting moments were when the airship encountered two electrical storms between Newfoundland and Nova Scotia. The wind suddenly rose to fifty miles an hour and the big craft was tossed from side to side like a ship on a tempestuous sea. The crew almost gave up hope. This blind cruise seriously depleted the petrol supply during its thirty hours duration, at the outset of the voyage anxiety was felt lest R. 34 might be unable to ascend sufficiently skirt of the hills in northern Scotland owing to her sixteen ton weight of petrol.

LONDON, July 7. MINEOLA:—A former member of the crew of R. 34 was discovered as a stowaway six hours after leaving Scotland.

Further Details.

LONDON, July 7. A telegram from Mineola says R. 34 was first sighted emerging from sea mist. It entered the aerodrome at a height of thousand feet until it learned by wireless telephone that everything was in readiness for landing. A member of the crew then dropped by parachute to superintend arrangements from morning which were effected in ten minutes with the assistance of five hundred British and American soldiers and sailors. The commander of the airship Major Scott first alighted. He plainly showed strain. The crew were haggard and unshaven and their eyes were bloodshot but all were quite happy. The return trip will be begun as early as possible probably on Tuesday. Replenishing of supplies of petrol, and, hydrogen has already begun. The navigating officer in a statement, said it was almost miracle they arrived after previous nights' experiences with limited knowledge of weather conditions. Trans-Atlantic flying was most dangerous.

Interesting Record.

Log of R. 34 is most interesting record of voyage giving graphic account of life on board. Nearly every entry speaks of cloudy conditions obscuring the view of water which was rarely seen except at brief intervals. Nothing was sighted on the surface except two icebergs. The airship was alternately either ploughing through dense fog or soaring in sunshine above thick cloud. The carpet or speeding between the upper and lower layers of cloud land was first sighted for a moment at 1.50 in the afternoon of 4th after which cloud conditions improved. Log records flying eight hundred feet above the huge pine forests the ascent of which the crew inhaled with delight. The crew lived in comparative comfort the breakfast consisting of ham and eggs for each and tea and other meals of beef, potatoes, chocolate etc, cooked in the engine exhaust. The gramophone was playing latest Jazz tunes. The most popular feature was sleeping arrangement consisting of cory hammocks swung in the interior of the hull. There was little noise or vibration. The crew worked in two matches of fifteen each.

Trial of Ex-Kaiser.

Hindenburg's Letter.

LONDON, July 8. Concerning the trial of ex-Kaiser, Herr Von Hindenburg has addressed a letter to Marshal Foch whom he addresses as the "Supreme chief of the French Army which for centuries has been heedful of maintenance of real traditions of veritable honor in war and chivalrous sentiments."

Excess Profits in France.

A New Tax.

LONDON, July 7. PARIS:—The Havas Agency states: A Bill has been introduced in the Chamber of Deputies for the fixing of an 80 per cent. excess profits tax, on the prices charged for seats, windows and stands to witness the triumphal march of the French Army on the 14th instant.

Women Franchise in Canada.

Bill Passed.

LONDON, July 8. OTTAWA:—The Dominion House of Commons has passed a bill entitling women to vote and sit in Parliament.

The Amritsar Riots.

Postponement of Execution Ordered.

LONDON, July 7. Mr. Montagu has ordered the postponement of execution of Bugga Ratanchand in connection with Amritsar riots pending immediate appeal to the Privy Council.

The Afghan Campaign.

Further Negotiations.

SIMLA, July 8. A Press communique says.—A letter from the Amir, dated the 29th June, was received in Simla yesterday. After referring to His Excellency the Viceroy's letter of the 21st June as a source of augmentation of friendship and concord, the re-establishment of which between the two nations, he describes as the sole objective in view, the Amir enters upon a long dissertation on the one sided character of the Armistice terms, and the impossibility of their literal observance. Thus, in response to our demand for the withdrawal of his regular troops, the Amir considers it advisable that the British troops should be withdrawn from Spin Baldak and Dakka. Similarly he considers it advisable that we should forego the free movements of aeroplanes over Afghan territory, as this will inevitably provoke the Afghans to fire upon them in spite of his strict prohibition, and our consequent retaliation will lead to a breach of the Armistice. Turning from what he repeatedly refers to as the trifling matter of the terms of the temporary Armistice, the Amir affirms it is his earnest endeavour that friendship and unity should be established more strongly than ever with honour to both Governments, and concludes with the hope that His Excellency will now fix a date for the arrival of the Afghan delegates who are in readiness to start.

Viceroy's Reply.

His Excellency the Viceroy's reply left Simla this afternoon. While glad to learn that the Amir is sincerely anxious for peace, His Excellency observes that the tone of his letter compels the conclusion that he does not appreciate the true position. The Amir appears to forget that it was the Afghan Government that began the war, and that it is the Afghan Government that is now suing for peace. Yet in these facts lies the reason for the character of the armistice terms. Nor does the Amir seem to realise that His Majesty's Government have been very gravely affronted by what has occurred and that the British people are indignant that a great power should thus have been wantonly attacked. Yet this is the reason why His Majesty's Government will not allow any modification of the armistice terms but as no advantage can accrue from prolonging the correspondence, His Excellency invites the Amir to direct his delegates to present themselves before 10 A. M. on the 22nd July in the British lines whence they will be conducted to Rawalpindi. The British delegates will consist of Sir Hamilton Grant, Chief of the delegation, Mr. Maffey, P. S. V., Brigadier General Moberly, Nawab Sir Shams Saah, and Sir Gurbaksh Singh Bedi.

SIMLA, July 9. A Press Communique says:—Reconnaissance from Dakka reports small bodies of enemy still occupying their usual positions about Girdi. A lashkar of about two thousand strong is said to be near Basawal. The tribesmen followed up one of our reconnaissance parties during its return to Dakka on the 5th instant. They were dispersed by shell fire and lost sixty to seventy killed. In Tochi there have been some minor disturbances. On the 8th a body of tribesmen took up commanding positions to prevent our road pickets reaching their posts in the vicinity of Elik. The enemy were driven off, but road traffic was interrupted for several hours. These activities are locally attributed to the instigation of Nadir Khan. Small raids are reported by villagers on Sistan border, but these have been repelled by villagers themselves.

Forces on the Frontier.

Authoritative Statement Called for.

CALCUTTA, July 9. The "Englishman" info leader directs attention of Government to persistent statements current in Ir regarding the health and provisioning of the force on the frontier. It asks the Government to make an authoritative statement and take necessary steps to allay anxiety.

The total subscriptions to the new Indian 7th instant amounts to Rs. 55,92,607 Rs. 10,28,700 in the shape of war bonds.

Transport Runs Ashore.

No Casualties.

BOMBAY, July 9.

News has been received in Bombay that a hired transport "Erimura" ran ashore on the great Harish Islands in the Red Sea about the 15th June. There were no casualties. Troops on board were transhipped and taken back to Aden. They have since proceeded home by other vessels. The vessel was slightly damaged and it is hoped she will be taken off the rock some time this week.

Joint Committee of Reform Bill, Protest Against Commons Delegation.

CALCUTTA, July 9.

The "Statesman" says: Colonel Yate has done well to protest against the composition of the Commons delegation to the Joint Committee of the Reform Bill. The Secretary of State should have no place in an impartial Committee appointed to examine the merits of a measure he himself framed. The paper asks for the reason for the non-appointment of Mr. Hopkinson whose long recent tour with the Industrial Commission through India renders him a real authority on the country.

The "Englishman" says:—If the two Peers who support the views presented by the Provincial Governments have been deliberately excluded, the thing is a scandal unprecedented in the history of Parliament.

The "Daily News" says:—The personnel being challenged on all sides this is party Government and they are going to repeat it in India with vengeance.

Rangoon Rice Market.

Rangoon, July 9.

The rice market is absolutely lifeless, millers' offers at control prices meeting with no buyers. Protection of export of rice from Siam, except by license, taken effect on the 13th instant.

Alleged Assault.

Case Against Major-Porter.

BOMBAY, July 9.

At the Muzgaon Police Court, before the Fourth Presidency Magistrate, Mr. Athavle, the hearing commenced "de novo" of the case in which the "males" in the employ of Sir Cowasji Jehangir, Baronet, charged Major F. J. Porter with assault on the 1st of May. The complainant stated that the accused assaulted him by giving a blow. Major Porter pleaded not guilty to the charge. Among the witnesses examined for the complainant was Lady Cowasji Jehangir. Questioned by the Court, Major Porter said that a false charge was brought against him. The allegations and charges of criminal trespass, assault and theft were entirely false. Sir Cowasji was bearing ill-will against him since the defendant had opened a nursing home next to his bungalow. The written statement of Major Porter further stated that Sir Cowasji had applied to the Municipality, alleging that the defendant's nursing home would render the locality insanitary, but no action was taken. The defendant thereafter had to complain to the Municipality regarding the insanitary condition of Sir Cowasji's stables and out house and the latter was asked to keep these clean. He further described the noise and disturbance alleged to have been purposely employed to annoy Major Porter and his patients. The case stands adjourned.

Brief Telegrams.

A public meeting will be held at Jubilee Hall, Rangoon, on the 21st instant, when the terms of peace with Germany will be announced. The Gymkhana Club will celebrate the peace holiday with a fancy dress dance.

Health conditions in CALCUTTA, for some time past have been growing more serious and anxious. During the week ending 28th June, there were 126 deaths and only 70 births within the Municipality. The excess of deaths over births has been maintained for several weeks and the whole question calls for expert investigation.

The East Indian Railway has received the following cable from the Board of Directors in London with regard to the serious collision near Perzabad:—The Board regrets to hear of the serious accident on the 19th June near Perzabad and beg to express their deep sympathy with the sufferers and their relatives.

A Burman clerk, until recently employed in the American Consulate General, Rangoon, has filed a complaint against Mr. Lawrence P. Briggs, the Consul, for insulting him and accusing him of dishonesty and subsequently refusing to apologise to the complainant. The hearing of the case has been fixed for the 16th instant.

The seventh annual meeting of the Indian Science Congress will be held at Nagpur from January 13th to 18th, 1920. Sir Benjamin Robertson, Chief Commissioner, has consented to be the patron of the meeting, whilst Sir E. C. Ray will be the President. The following sectional presidents have been appointed:—Agriculture Mr. D. Glouster; Physics and Mathematics, Dr. N. F. Moos; Chemistry, Mr. B. K. Singh; Botany, Mr. P. F. Fyson; Geology, Mr. P. Sampat Iyengar; Medical Research, Lt. Col. J. W. Cornwall, L. M. S. The Honorary Local Secretaries are Messrs. M. Oren and V. Bose. Further particulars can be obtained on application to the Honorary General Secretary, Dr. J. L. Simonsen, Forest Research Institute and College, Dehra Dun.

The Rangoon Municipal Committee are still corresponding with the Local Government on the question of a grant for preventive and other measures against cholera. The fact that in Calcutta, Bombay and Madras influenza cases have been treated in General Hospitals is cited as an argument against making the Rangoon Municipal Committee pay the cost of special accommodation at year and which may be needed this year. 40 deaths from influenza averaged nearly 20.

Indian Emigration to Malaya.

Planters Associations Request

SIMLA, July 9.

The Planters' Association of the Federated Malay States on the recommendation of the standing Committee has passed an unanimous resolution asking Mr. C. F. Andrew to proceed to Malaya as soon as possible in order to make on behalf of the Planters' Association and for their benefit an exhaustive report on the conditions under which the labourers live with a special view to reporting on the feasibility of colonisation as compared with sporadic emigration. Mr. C. F. Andrew hopes to be able to go out to the Malay Peninsula when other duties allow. He has sent to the Planters' Association certain suggestions which he has also submitted to the Madras Government with regard to (1) better accommodation especially for women on board the emigrant ships (2) better housing arrangements for tamil families (3) provision of medical aid for Indian women in hospitals and employment of qualified Indian women medical assistants.

Latest Telegrams.

CALCUTTA, July 10.

The annual Sanitary Report of Assam for last year shows that Assam suffered less severely from influenza than many other parts of India. In four months more than one hundred thousand have died of influenza in Assam or nearly eighteen of every thousand and of these the majority were vigorous people in the prime of life. The first wave appeared about the middle of July and was of mild type. In the north Western Frontier district Lachai Hills and Naga Hills the early wave was not noticed at all. The virulent second wave started in October and subsided in December. Greater mortality occurred among the Ahom villages, mortality approaching sixty per cent, of the plains districts Lakhimpur suffered most severely.

The special branch of the Calcutta Police are on the lookout for a Bengali who is alleged to have whipped out a revolver by way of intimidating a number of Mahomedans in Chitpore. It is alleged that in the early hours of Saturday morning he was moving about the house of a money lender and making enquiries about its inmates, when some Mahomedans asked him to give reasons for his interest in the inmates of the house. An altercation ensued in the course of which the man is said to have intimidated the Mahomedans with a revolver and afterwards got away.

ఆంధ్రనయ్యదము

తాత్కాలిక సంధి కార్యక్రమము

సిల్వా, జూలై 9:—8 వ తేదీనాటి ప్రభుత్వ ప్రకటన:-

ఆంధ్రనయ్యదము తిరుగుబాటు కార్యక్రమములకు దండెత్తినందున నన్ను ఉద్దేశముతో కట్టికట్టినందున ఆంధ్రనయ్యదముల జూరు చుండిన జనములకు భయము కలుగుచున్నది. ఆంధ్రనయ్యదముల తిరుగుబాటులను చూచి గొంతెత్తుచున్న పట్టుకొనిన వెంకట నరసింహ బాపయ్యలు నను మరలెన్ని తెలియుచున్నది.

కాచి నాడు నుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది:- కొన్ని దినములు వెంకట నరసింహ బాపయ్య ఆంధ్రనయ్యదములను సమీపమునకు మరల తిరుగుచున్నది. వీరిని కొందఱును, ఇతరులు కొందఱును గుంపులుగా చేసి భాద్యులనుండి నాదెర్లును జూరుచున్నా రనుచున్నది. మరల కొన్ని సమాచారములు దృఢపరచుచున్నది. అతని వైఖరి అంతకుంతకుండు లేదని తెలియజేయుచున్నది. కాని సంధి నిర్ణయించుటకు వరకు నామాకలను సంధికి సిద్ధి అగు దండెత్తుట ను అతడు దృఢపరచుచున్నది.

కామానంద్ దైమానికము కొందఱు జరిగింపగా ఆంధ్రనయ్యదములలో నున్న అబ్దుల్ హుసేను గారు నైస్యము అందుకు, కొందఱు కలయికను కొంతవరకు మాపట్టుకు. బోగోళమునకు పశ్చిమమునకును ప్రదేశమునకును కేంద్రీకరింప బడెను అని వారి యాద్యైకమైయున్నది. కాని ఇట్లు చేయుట కనుక నీరు చాలిపోయెను అభిమతము కారణమై నట్లున్నది.

మరికొన్ని సమాచారములు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన:- జూలై 29 వ తేదీ 4 వ తేదీ యొక్క అమీనాద్యులనుండి సిల్వా వేరకు. జూలై 21 వ తేదీ నాటి రాజప్రతినిధిగారి తీర్మానములను గూర్చి స్నేహము నధికము చేయుటలందు, అట్లు చేయుటయే యుద్ధముల కొరకు అనియు, చెప్పుచు తాత్కాలిక సంధిపరచుచున్నాము. వాస్తవముగా నున్నదనియు, వాటిలో ఇట్లు తెలుపబడెనో సమయాన నట్లునే నడచుకొనుట సాధ్యము కా నీరదయును నరకు చెప్పెను. అమీను గారు నైస్యములను వెంకట నరసింహ బాపయ్య నుండి కరకు స్వీకరించెను, ఇట్లు అందు (బ్రిటిషు నైస్యములను వెంకట నరసింహ బాపయ్య నుండి తెలుపబడుచున్నది. అట్లునే మరల విమానములు ఆంధ్రనయ్యదములలో నిరంతరముగా సంచరించుట మానవలయునని యిత

కు తెలుపుచున్నాడు. ఏలనక, తా నెంతో తిరుగు ఉత్తముల నిచ్చినను ఆంధ్రనయ్యదము వారిమీద తమ కుట్రలను గాల్చుకొనుచు. అందులకు మనము ప్రత్యుత్తరమును సేయవలెను. తాత్కాలిక సంధి లకు సంధిపరచుటకు భంగము కలుగ గలదు. తాత్కాలిక సంధి మరలవరకు చాలవలయునని చెప్పెను. అట్టియుద్ధముల మరలవరకు యుద్ధము నేరమును వారిలో నెప్పుడు కని గొరవలెను జరుగకుండు యుద్ధములకు నెప్పుడు దృఢపరచుచు విశేషముగా, స్నేహమును నెలకొల్పి నలయునని నీరు మార్చుచున్నది. ప్రభుత్వము నీరు చెప్పి ఆంధ్రనయ్యదములను సంధి రాజులకు వారములకు బయలుదేరి నిర్దేశములను గాల్చునని చెప్పెను. రాజులను నడిచును నిర్ణయించవలయునని అతడు తెలియజేసెను.

రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వ ప్రతినిధి.

రాజప్రతినిధిగారు నేటి మధ్యాహ్నము ప్రభుత్వము నొసగిరి. అమీను గారు నిజముగా సంధి నెలకొల్పించుచున్నారని ప్రహేలుకు తాము సంతోషిస్తుంటున్నామని అతని తీర్మానములను జూరెను. అతడు నిజమైనట్లైతే ప్రహేలుకు తాము భావింపవలసిన దున్నును. ఆంధ్రనయ్యదములను వారంబింది రకునా తిరుగు, ఆంధ్రనయ్యదములను వారంబింది గోరుచున్నా రనునట్లు అమీను గారు మరలెట్లు న్నుది. అయిన తాత్కాలిక సంధి మరల అట్లుండుట కియె కారణములు. జరిగిన దానిలకు బాధి సార్యభూమిని ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించుటకు నెదిరింపబడినందు, అట్లు మహాబల వత్తర చేయు నెదిరింపుట వారికి చాల కొరకనియుగా నున్నదనియు నైన వారు ప్రహేలుకు తాము రాదు. అయిన తాత్కాలిక సంధిపరచుట వెట్టియ్యును ప్రభుత్వ ప్రభుత్వములకు నెదిరింపుట కియె కారణము. ఇట్లు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముల పాడుగించుటలను నేమియు లాభములేదు గనుక అమీను గారు తమ ప్రభుత్వము జూలై 22 వ తేదీ 10 గంటలలోగా బ్రిటిషు సరిహద్దులలో హాజరు కావలసిన దని నిజమి. పరలయు ననియు నవలెనుండి వారు రాజప్రతినిధి గారిని బయటకును రాజప్రతినిధి గారు తెలిపిరి. బ్రిటిషు ప్రతినిధుల ఆధిక్యము సర్వోపాధిక్యము గానుండు; సభ్యులు, మాలి, పి. ఎన్. సి., బ్రిటిషులు జనరలు మోర్గెన్, నవాబు సర్ మోర్గెన్; 40 గుర్తులు నీరు చేడిగారు.

సిల్వా, జూలై 9:—ప్రభుత్వ ప్రకటన:- తాత్కాలిక సంధిపరచుటకు తెలియబడుచున్నది. గొప్పదెట్లు నున్న తమ ప్రదేశముల కేంద్రము లింకను ఆంధ్రనయ్యదములను. రెండువేలమంది లవ్వలను బాసానాను సమీపమునకున్నట్లు నున్నది. 6 వ తేదీ 10 వ తేదీ మరలవలయును మన చావలను కొందఱు వారు కొంతమంది వెంటబడిరి. వారు వెంటనే తునావుల నహాయమున తమమరలె. 60 ముదలు 70 వరకు వారి మనములను మరలించిరి. బోలీలో ఇల్లెర అల్లెల లేని యొ జరుగుచు వచ్చినది. మన మార్గ సుంర కుకడతలను ఏకమ సమీపమునది తమ ప్రదేశములను చేర లేకుండు కొంతమంది కొందఱు 8 వ తేదీ 10 వ తేదీ ప్రదేశము నొకదాని నొకమంది, కేంద్రముల తరమివలెనుగిరి గాని కొద్దిమై రాకపోకలకు మాత్రమునేక గంటలకాల మిట్లు కలిగెను. వాస్తవానికి ప్రభుత్వము వలననే ఇది జరిగినది అవలెనని రుకొనుచున్నాడు. సిల్వాను ప్రాంతములందు గ్రామములు విన్నవిస్తూ వాడులు జరుగుచున్నవని చెప్పెను. అయిన వాదాదీదారులకు గ్రామములే తెలియవలయుచున్నాడు.

ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రాంతము:- పరిహార్లు ప్రదేశముల దున్ను నైవల ఆంగ్లములు గూర్చియు, ఆంగ్లములు గూర్చియు నీరకముండు నేకముండు అనేకవిధముల చెప్పెను. మరల వారు తాత్కాలిక సంధి ప్రభుత్వములకు సాధికార ప్రకటనము చేసి ప్రజల ఆశురతను తెల్పుచుండు తిగిన ప్రభుత్వములను చేరులయును.

చంద్రవైద్యము.

1664

డాక్టరు గిబ్బో బ్రదర్లు

12 కెన్నెలెనెల్, ఎస్కూ, మద్రాసు.

ఈ రెండువైద్యులు ఏకారణము చేసిన వందలకు 100 వేలకును యుండిన నొప్పిలేకుండు పీడితములను. బలహీనులను వందలకు బలహీనులకు బలపరచుటకు సందేశములను వందలకు బలహీనులకు బలపరచుటకు, కలుగ ప్రభుత్వములకు, ఇంకను కంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను మారిన వైద్యకాండ్రులకు మిక్కిలి తీర్పును ఇచ్చికి చెప్పిచేయవలయును. ఇట్లు యున్నాము. ఇట్టిని తిరుగునట్లు నొప్పిలేక చేయవలయు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆంధ్రాల్మిక్ హాస్పిటల్. (నేత్రకోగ్రాహకలయ)

అయ్యో, ఎన్నోమంది నేత్రకోగ్రాహకలయను మే దానిని దొరతనవారు పెట్టించారు. ఇందులకు కుట్రలుగ వ్యవహరించుచును. కాని ఇందుకు వైద్యులు చాలవరకు అందరూ తెనుగు రానివారే యగుటచే రోగులు చెప్పుకొను మొలలను తెలుగుకొనుటకు వీలులేదు. రోగులు చెప్పుకొను సంగతులు చేరు. వైద్యులు పరిశీలించి వేయ మందొకటి. సంగతి ఇట్టిది యని గూడ అడిగినను తెప్పరు. రెండవ పర్యాయము వైద్యులు పరీక్షించి మన మడిగినను వారు జెప్పకుండుట సరికదా మన వైద్యుల బూనెడను ఏదెట్లున్నది అందుచే చీటివైన ఎటిగినవారికి చూపించి ఆకురతను బాపుకొండవచ్చు అనుచు మన చేతికి నివ్వరు. అసలు మాపరంజెందును అచట చూడనే చూడము. ఇట్టి నెట్టిలో, నేను కంటివైద్యులవలె పాలిడేటి కృష్ణారావు యందుగా రింటి కేగితిని. ఆయన గూడ డాక్టర్లుగా వుండిరి. ఆయన పరిశీలించి హృదయ పూర్వకముగ నేత్రములకు చికిత్స మొనర్చుచున్నాడు. కొంతవరకు బాగుపడినది. ఆకంటి వైద్యులయందున నిదానము గల్గినట్టియు కాంతి స్వభావులైనట్టియు కంటివైద్యులందు ఎక్కువ పుకటిమగల ఈ కృష్ణారావు కంటిగూడ అత్యంత నియమించిన ఆంధ్రుల కష్టములు తొలగినది నా నమ్మకము. ఇందుచే మాఖ్యులకు ఆంధ్ర వైద్యులకరు ఉండేదీరవలయును. ఈ విషయమై ఆంధ్రులు కృషి సల్పెదరుగాక.

చెన్నై, 9-7-19. జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు.

II మనగాలజమిందారీ - ఒకవిజ్ఞప్తి. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు:

అయ్యో, మనగాల జమిందారు విద్యాధిపతులు, బౌద్ధార్యకులనియు, బాధ్యతాపరులనియు, విద్యార్థుల పోషించువారనియు భాషాపాత్రులనియు నిజమును వినుచుంటిమి. వారికి విద్యాధిపతుల కొమ్రాజు పేరకులత్వము రావు పంతులుగారు దివాన్ గానున్న సంగతి విదితము. సుప్రసిద్ధ జేకాభిమానులని కీర్తిగన్న వీరి సంస్థానమున నిరంతరము కష్టపడి కృషిచేయు కృషియు నిరంతరము లోనయి పలుబాడుల పడుచుండెడినియు నిజారాజ్యము మధ్యనుండి దారిగానక లిటిమిటాలనుకూలకాంతి కిరణము లట్లు ప్రసరింపకుండ నున్నందున మొగలాయిగానున్న దని వినుచుంటిమి. ఈ విషయము ఇదివరలో తెజవాడతాలూకా రయతుల ప్రథమ సమావేశము నెప్పుడో జరిగినప్పుడు ఆ సభాధ్యక్షులకు ప్రయుత బండి వెంకటకృష్ణయ్యగారు తమ ఆధ్యక్షతన వ్యాఖ్యాన వివరించుచుండిరి. అప్పుడు రయతులను పాచ్చరెండియుండిరి. అప్పుడు ప్రయతులకు దివిజనల్ కాంగ్రెసుకమిటి కార్యదర్శులగు అయ్యోజేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారును వుండి వినియుండిరిని యింకను జ్ఞప్తినుండన్నది. అప్పుటిలో రయతు ప్రతినిధులు కొందరు మనగాల జమిందారి కరికి అచటగాగ్నిమాధునిక లాదకి ప్రజలకు విన్నవించు నాలోచనను సలిపిరి. కాంగ్రెసుకమిటి సంచార కార్యదర్శి పుష్పలూరి వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు సయితము వుండి అచట కరుగ నిశ్చయించుకొనినటుల జ్ఞాపకము. ఇంతకాల మైనప్పటికిని రయతు ప్రతినిధులు గాని సంచార కార్యదర్శి గాని అచట కరిగినపాపమున బోలేరు.

సంచార కార్యదర్శులను వెంటనే ఆ పరగణా కంటి ఆచటిరయతుల యిక్కట్లలేమి? నివారణమార్గమేమి? అనుచి విచారింపి లోకమునకు తెలుప బ్రార్థించుచున్నాడను. రయతుల సంఘమువారు వారి ప్రతినిధుల సయితము వెంటనే పంపిలే లునుకొనవలయునని గోరుచున్నాడను. నేను అచటి రయ సంస్థానముననున్నాను.

చిగురుపాటి వెంకటసుబ్బారావు.

రాయ్పూరు, తొట్లగల్లూరుపొట్టు, కృష్ణాజిల్లా.

III త్వరపడుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు:

అయ్యో, జగ్గుమెట్టి జీవించుచున్న మానవులకు మాఖ్యులగా గావలసిన వన్న వస్త్రములు. అందు మాఖ్యులకు హిందూదేశమునైన మానవుడేమియున్న చివితము నుఖముగనే గడచును. పూర్వము హిందూదేశముల కింత జేతనలతో వస్త్రము చేయుటలో నిక్కడి వస్త్రులునే యక్కడకు బంపు

టాచారమై యున్నవి. విరోధాభిప్రాయములు, అధికా ఆమె రికాలలో సహితము మనహిందూవులు వంపిన వస్త్రాధికములు వాణ్యులై కీర్తింప బడుచున్నవి. అట్టి మహాన్నతదత్త ప్రతిస్తువులకు బయలుపాత్రయింపవలసిన దురవస్థగా నిష్పక్షికి యారినది. ఇట్లు కీడించిన వస్త్రులలో మనకు ప్రధానములగు అన్నమిచ్చు కర్షణసాయము ఇతరదేశములకు యాదినయింపబడి యున్నది. ఇప్పుడు మనదేశము నలమట పెట్టుచున్న దని ద్రుమాన కారెండు వస్త్రము కీడించుటయే మొదటి కారణముగ జెప్పవచ్చును. మఱియు, కామరూపులను నడపించి మానవులకు గావలసిన వస్త్రులు పెట్టువెరుగుటయు నని మనదేశమున దయాకానీయుటకు సావకాశము లేకపోవుటయు నందుమూలమున ననియు బరచేయుట వలన బొంబయందుకుయు దగ్గరయు నిటు సాదాకొట్టుటకు సహాయమైనది.

ఇట్టిగర్భవర్తి దక్షిణ దర్శియగుట వస్త్రములు గా కర్షణకర్త స్వీకారము నని నిర్వచింపబడదగినదిగా! అటు లా నర్థులలో ముప్పామూడు కొట్ల ప్రజలకు కలసిన వస్త్రసామగ్రి నంతయు మనదేశమిప్పుడు చేయుచున్నదా? ఎట్లైన కొట్లలోని దూపులు లింగదేశములకు లాగిని పోవుచున్నదియు బ్రధాన మగుచున్నదియు నగు వస్త్రములేకముననే వదలిన నూలుతో నీ దేశమున చేసిన వని గాద యార గు నట్లు వ్రాడవునకు ప్రతికృతియు బ్రయత్నింపవలెను. పెద్దపెద్ద మరలు పెట్టలేమని విచారించు నవసరములేదు. అట్టివస్త్రుల ప్రయత్నము లొనర్తురగాక. సామాన్య డగువాడును దవకు కావలసిన వస్త్రములకు మొత్తములో నగము చేతబట్టుకొని పొంగింతులకుల యాదికొని నేటలక్రింద చేయించి తన గ్రామమున గల పాటకపు జాతిచేతనే సాలెవాండ్ర చేతనే నూలు దీయించి వారల కీవిధమున వృత్తికల్పించి దానిచే బట్టల తన గ్రామములో గలవారిచేతనే తన యిచ్చవచ్చిన నమో నాలతో నేలించుకొనుట మాఖ్యముగా జేయవలసినది. ఇందు ప్రథమమున గొంత యుదురుగట్ల గట్టుకొనవలసిన వాడైనను నదిరంబుననే వారివారికి ప్రజా కాల్యము లలవడిన వెంటనే మోసాసుగు పాసంగక తాను తరించుచు నితరుల దరింపజేయ గల్గినవాడగును. ఈ విధముగనే జేకకర్తయు స్వతః ప్రజాభివృద్ధికర్తయు నున్న వస్త్రము సహితము తనద్రవ్యము విజేతవస్త్రులపై ఇట్టి ప్రజల గర్భదర్శియుగ మొనర్చునని తల్లివై బ్రహ్మమొనర్చి యీ రీతి వస్త్రములెట్లుకొన్నవో నతనిచింతించు పనికియు కాంగలదు. ఇది యుగా క యుప్పుడిప్పుడు నియమింపబడుచున్న గ్రంథాయములు. నిన్ను యాత్మగర్భణ సంఘములు స్వరాజ్యసమితులు ప్రజాహితైక పరాయణులై సంఘభావమున నిరస్త్రునదగ్గము పోవాడి సామాన్యజీవితము వృత్తికల్పించి తమకర్తవ్యము బాధాని లముగనున్న విజేతవస్త్ర పౌరస్థమును వర్ణించుకొని నుఖ పడుమార్గము జూచినగాని యూరకరీర్యాసములు సభలు ఆర్థిలు విన్నపములచే మనకు లాభమురానేరదు. మరుజువర గా కలసిన యితరవస్త్రములు సహిత మిరితిలే ప్రయత్నించి సర్వాంగము నవ్వడిచి మై ప్రవర్తిల్లునట్లు చేసికొని తల్లారము తనసోదరులతోబాటు దానును బొంబయింపుటయు క్రమము. మృసోపన్యాసములు నాగాడంబరములు పరికరావు. ఆర్థి కాలివృద్ధి లేక కష్టపడు హిందూదేశమున కెన్ని సంస్కరణములు వచ్చినను నిరర్థకములే; ఈమాన్యులనేకాని యనియనురావు. వచ్చినను నిలువవు. కావున త్వరపడుడు - త్వరపడుడు.

గాడేపల్లి - సూర్యనారాయణశర్మ.

IV

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు.

అయ్యో, కొందరు బ్రాహ్మణేతరులు భారత ప్రభుత్వమును సంస్కరింప గూడదనియు, నూతన సంస్కరణముల బొందుటకు భారతీయులు సమర్థులు గారనియు ఇట్టి సంస్కరణములు ప్రజేపెట్టిన నిదివరకే నిరంకుశమును జూపు బ్రాహ్మణుల నిరంకుశత్వము వృద్ధిపొందుననియు నూతన సంస్కరణము లొనంగిన బ్రాహ్మణ నిరంకుశత్వము పొందవలయుటకు బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గావలయుననియు వాదించుచుండిరి. సాంఘిక దృష్టమున బెంచు ఈ బ్రాహ్మణేతరత్వమును గూర్చి అనేకులు వ్యతిరేకము వ్రాసియు, సభలయందు చర్చించియు, నుండుటచే నేను దానిని ఉచిత్యముల చర్చితచర్చణము. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేని సంస్కరణము లొనంగిన, బ్రాహ్మణ

నిరంకుశము ప్రబలములు కన్న వేరు లక్షాకరముల కొకటి గలదా? తేరా తన నుండు యు బ్రాహ్మణేతరులకు బ్రాహ్మణులు జేయు సహాయము ప్రశంసా పాత్రము. సాంఘిక పరిణమముల గురించి కొన్ని లోపములున్నను ప్రస్తుత బ్రాహ్మణులు నిందార్థులుగాక. ఇట్టి గాతరులకు తోడే మేకపిల్ల సామ్యవస్త్రము నుండును. పూర్వాచారములపట్టి సత్కారము బ్రాహ్మణులు ఇప్పటికిని కొందరుగలరు. ఈ స్వల్ప సహాయముల వలన బ్రాహ్మణేతరులకు భయముగాని చ్యుతముగా గలదు. స్వల్ప సంఘాతులగు పూర్వాచారములనుండి బ్రాహ్మణ సంఘము నంతటిని దూషించుట ఆర్థిసాధ్యకరము. న్యాయవృత్తియు స్వార్థ రహితుడును యైదు యే బ్రాహ్మణేతరుడు బ్రాహ్మణులు నిరంకుశులని చెప్పుటకు. ప్రస్తుత కాలమునుబట్టి యాదిన సంస్కార మొనర్చుచున్నది సాత్వికము లుండింది ప్రజల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముల గావలయుట బ్రాహ్మణేతరులు బడుచుండిరి. యి యే బ్రాహ్మణేతరులైన బాటులకు యుండరా? లేదు! లేదు! అని ఘంటాపథముగ జెప్పవచ్చును.

ప్రస్తుత బ్రాహ్మణ ప్రత్యేక సంస్కరణములయందు ప్రాతినిధ్యమునకు తాపోనగిక అంతువలన ఫలితము లేకపోగా నిష్పక్షి బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర సమన్వయలే శత్రు కమ్యుతర, తెలగేతర, వెలమేతర, రెడ్డితర, పుర్యయములు వెలవకుటయందు ఇరువందల సంధి నుండులేదు. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యములవలన వస్త్రము మని వాదించుచున్నాను. బ్రాహ్మణేతర సంఘమున కంటికును నరిపాలనయందు కొంత సభ్యత్వము నిర్మరమొనడు. ఈ సభ్యత్వములకై కమ్యు, వెలమ, రెడ్డి, కాపు. మొదలగు సాంఘిక ప్రయత్నించుడు. అట్టితరులను ఆయా అభ్యర్థుల స్వీయసాంఘికముల తమ స్వసాంఘిక విజయము పొందవలయు నని ప్రయత్నించుట గలదు. అందునై సాంఘిక కై మ వ్యయము గలగుట నిశ్చయము. రెండవది ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము. అనగా బ్రాహ్మణులకును, కమ్యువారికిని, కాపువారికిని, వెలమవారికిని, రెడ్డివారికిని యని ఒక్కొక్కసంఘమునకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా కొన్ని సభ్యత్వములను వంచి యిచ్చుట. ప్రభుత్వసాలసము నిట్లు పంచి యిచ్చుట సమవుల సంతక నుండును. ఇటు పంచి యిచ్చుటవలన వోవర్ల సంఖ్య కొన్ని కొన్ని వీరికలుగ విడిపోవును. ఇందులకు సభ్యత్వముల కాంచుచును అసరు దులైనను, ప్రజల భావముల తెలుప సామాన్యము లేకపోయినను స్వాధీన పరమపదముగ జూచుకొనువాడు ఇప్పటి అభ్యర్థులకలెనే వోవర్ల వెనంటించియు ప్రయత్నించు నిష్ఠాధ్యులు చేయించియు సభ్యత్వములు వాకమింతురు. ఇట్టివాడు ప్రజల హక్కులను కాపాడగలరా? ఎట్లు కాపాడగలరు. స్వాధీనము కల్గితి అన్వండుటచే మాత్రములే అధికారప్రహారీధతులకు చిత్తమిచ్చుచును తమ సభ్యత్వవిధిని గొంతమున తమ ఉన్నతావధుల కర్పించుడు. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేనియెడల నిట్టి సభ్యత్వ వస్త్రముల జరుగక వోటుల వోసునవారు అభ్యర్థుల ప్రయత్నములకు మిగిలి యుండుటచే సభ్యత్వము రాదుబాదములు జరుపుటకు, స్వీయసాంఘికములే భయ గలుగ జేయుటకు, తావు లేకపోవుటచే ప్రజలకు తమ విజయప్రతినిధి నే మున్నుకొంచును అట్టి అధిక సంఖ్యల వోటుల యుండుటచే వెనంటించుటకుగాని నిష్ఠాధ్యు చేయించుటకు అమితసంఖ్యల అంది ఇట్లు చేయుటానికి భీతిగొన్నాడు. అభ్యర్థులు కాకరమై ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములకై జనక ఈ ప్రాతినిధ్యసాధనకై నీరు కేసిన దాక్షణ నాయుడు, వెంకటరెడ్డినాయుడు గార్ల ఆశయముల భిన్న పరమటకు నారమ నా నుకులు గావించి నానుకొనరని చేతమున కన్యదాయక మనియు బ్రిటిషుపాలకుల తెలియజేయుటకు జేక హితముగోన నా సోదరులు తమ ప్రతినిధుల నీయవలయుట ప్రయత్నించు. 25-వ లేదే ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ నాసోదరు లొకరు ప్రయుత వక్రప్రత్యేక గారు ఇంగ్లండున కేగవలయునని వికీ సహాయముగా విక నిర్దేశించువేన నున ఆశయములు కొన కొనసాగల వనియు ప్రతిపక్షులకు తృప్తికరములు బయలుపడ గలవనియు వ్రాసియుండిరి. 26 ప్రతిపక్షుల ప్రయుత సర్ శంకరనాయుడు గారు యామాసాంతము లోపల చెన్నైకి విచ్చేసి అటుకనువార నీరు కేగవలసి వ్రాసుబడెను. ప్రీ నాయుడు గారి సీమప్రయాణములన జేతమునకును అంతు మాఖ్యముగ జేతమును గోరు బ్రాహ్మణేతర ఆశయముల వెలవించుటకును ఆసూయలగు నుండును. నీయకు మనము పంపవలసిన ఇద్దరు ప్రతినిధులను ప్రోత్సహింపవలెను 10000 రైతుల అభిమతముగ కావలెను. కాన త్వరలో భవమున సేకరించుటకును సమరులగు ప్రతినిధుల నేర్పరచి వారి శిక్షాప్రాయముల కనుగొనుటకు వికసంఘ మేర్పడి కార్యసాధకము గడుగుట ప్రయోచాయక మని నమ్ముచున్నాను.

బండి ముచ్చయ్య చౌదరి.

దేవనాగరి - సహకారము

కర్ణాటక నిర్మాణములని లాభములను మనయును ఈ తెలివినవని దేశ మేలైన నన్నయెడల నదిదేవనాగరి. ఇది చాలచిన్నదే. అయినను సహకారోద్యమము కాభోష కాభిలష కల్పించియున్నది.

వైస్రక్తి

సహకారము యుద్ధముల అసంకరము దేవనాగరి ధ్వంసమునది. ఏలవైస్రక్తియల క్రిందట సహితము, వెన్నకర్తను మిక్కిలి హింసించియుండునది. అప్పుడుసహా వీయమైన పశువులే కొద్ది. అందువలన పాడియు, తక్కువగ నుండెను. అంతట, 1860 సంవత్సరమున వెన్నకర్తను కాశ్రీ పద్ధతుల ననుసరించి ఏర్పాటు కాబడినది. ఇట్లు జరిగిన కొలదికాలమునకే క్రమియ, అద్వియ దేశములలో యుద్ధము సాగింపమై బహుభుజియును, భౌగోళికమున నగు రెండు రాష్ట్రములయిన, దేశము నన్నిగిలినది. ఈ రెండుకా సహితము కొంతవరకునే. ముత్యకొంతియరదనేల, గడ్డియెనను మొలవనిది. దీనికొక పక్షమున పంతుల లో ప్రధానమున దగు మొక్కమొన్నల ఖరీదు తగ్గిపోయినది. భరత్తి నంగున దీనివేష్యముకూడ తగ్గిపోయినది. ప్రజలకు సంక్రమించిన కష్టములే వారి నుచ్చిత్రీక దెచ్చినది. కష్టములతో యుండినకొలది, వారుగాధమగు పక్షిత్తులు లొన్నసాగిరి. పక్షిత్తులు జరిగిన కొలది జయమును సాధించగలిగిరి. దేవులు మోక్షమిచ్చి, హోరస్త్రిక రాష్ట్రములు పోయినవని చేతులు ముడుచుకొని తూరుమండలేరు. మిగిలిన ఊరకర్తే తగ్గియునే ఫలవంత మైనదిగ జేసు నుపక్రింది. పూర్వము నట్లొందునందు వెన్న వెన్న అడవులయందెనది. పచ్చికయు సమృద్ధిగ నుండినది. పంతు లీయడవులలోని గడ్డిని యుండును తిని వృద్ధి పొందుటకు చాల అనుకూలముగ నుండెను. కాని, రాజరాజ, అడవులలోని చెట్లన్నియు నశించి, చీపురు పొదలు బయలుజేరినది. ఈచీపురు పొదలుకూడ పోయి అడవి మొక్కలు వెలుగ సాగినవి. పచ్చిక యంతయు కళింద మిక్కిలి సారవంతముగ నుండిన పక్షిత్తులు ఊరకర్తేతగ్గియునది. 1850 సంవత్సర సాగించుముఖకు నీపక్షిత్తుల గంటలొలది తిరిగినను, ఒక చెట్టు యి న ను క ను న ద తుం డె ను. ఇట్టి స్థితిలో, 1863 సంవత్సరమున, నీ ప్రదేశమున కర్ణాటక యను క్రిందకు దెచ్చు నిమిత్తమై "జేమ్స్ పేస్" సాసయి ట్" యొకటి స్థాపించబడినది. దీని యాజమాన్యము క్రింద పాటలు జేయించినారు. పంటకాటము తగ్గించినారు. నివాసయోగ్యము లగు స్థలములు నిర్మించినారు. రయిలుజే సోకర్ణము గావించినారు. మొక్కలు నాటివారు. ఈ విధ మున, 25,000 యెకరలను ప్రదేశము సేవ్యముక్రిందకు జేపడి నది. 400 నివృత్త డ్రైవులు, రెండు పరిశోధక స్థానములు స్థాపించబడినవి. ఇట్టి ప్రణాళికచేరవలె పులిప్పటికిని నెర చేరుననే యున్నది.

వెన్నకర్త

దేవనాగరి సంకట, విశేషముగా వెన్నకర్తను నుండి కలిగినది. దీనికి కారణమేమిటో చూడ ప్రశంసనీయును. ప్రజలమీద కరుణతో ప్రయత్నము చేసి కార్యమును సాధించిరి. మొట్టమొదట నీ వెన్న కర్తను మిక్కిలి అసంతృప్తికర మగు స్థితియందుండినది. ఒక్కడకను నానాగాక రకరకముల పాటలు కలుపుచుండినాక వెన్నకర్త ప్రయత్నమునకు నుండవలెను చుదచ్చినది. కాకా పాటలు, నికరపాటలు అన్నిటిని గలిపి కర్త సాయదారులు వెన్న కర్తనుండిరి. ఈ వెన్నకు చేయుటకు వినియోగించుచుండిన సాధనములు కూడ అత్యంత నష్టము. సహకారము

ఇందలి కష్టమును కర్ణాటక దారులు గ్రహించి పాల లోని మిగిలినది యంత్రాలయముల కియ్య మొదలుపెట్టిరి. ఆ తరువాత నుత్యకొంత కాలమునకు పాలను మాత్రమే తిని కొనిపోయి యుండసాగిరి. అక్కడ, యంత్రాలలో మిగిలినంతయు దీసికొని మిగిలిన పాలను తిని యిచ్చివేయు చుండెడివారు. ఈ పాటలు పండులకు నుండునాచారము గనుక పండులకుపోసి వానిని మోచుకొనుచుండిరి. పండితులు వెన్న కర్తయనుట కగు ఖర్చులు తగ్గించి, లాభములను వృద్ధిచేయు మార్గములను పరిశ్రమి, యా పక్షిత్తులకు ప్రాముఖ్యము గలుగ జేసిరి. కొరతనుచూచు కర్ణాటక దారులకు గావలసిన విద్యాపరచారమునకు బానిసి. కర్ణాటకపు భూమిని, చిన్న చిన్న భాగములకు విభజించి రయితులకు సేవ్యమున కిచ్చిరి. ఇట్టి సహకారములవలన, రయితులు వెన్నకు దీయు సహకార సంఘములు స్థాపించుకొనిరి. ఇట్లుగా దేవనాగరిలో సహకార పద్ధతినీ స్థాపించబడిన వెన్నయంత్రాలయములేని గ్రామమేలేదు. 18 యేండ్లక్రిందటనే 1,48,000 సభ్యులుగల 1050 యంత్రాలయములయందు. మొత్తపు 10,67,000 అవులలోను 7,50,000 అవు లీయంత్రాలయముల స్వాధీనమునందుండినవి. 1902 సంవత్సరమున దేవనాగరినందు చేయబడిన 18,50,00,000 పానుల వెన్న యెగుమతి చేయబడినది. ఈ వెన్నయంత్రాలయ

ములుగట్టుటకు 225,00,000 రూపాయలమూలధనము వెచ్చించ బడినది. ఇట్టియంత్రాలయముల గట్టులయున్న, ఒక జిల్లాలో 150 మంది కర్ణాటక దారులుకూడ, ఒక్కొక్కరికి 120 రూపాయలు చొప్పున 18000 రూపాయలు చందావేసికొని, స్థాపించెదరు. ఈపాటి మూలధనముగల యంత్రాలలో 850 అవుల పాలను వినియోగించవచ్చును. వెన్నకర్త యంత్రాల లతోపాటు, వెన్నకు విక్రయించుటకు సంఘములు స్థాపించ బడినవి. ఇవిగాక 200 మెట్రిక్ యూనియముల నెలకొల్పు బడినవి. ఈ యూనియములు అవులను పాడిని, తనిఖీ చేయు టకు కాశ్రువు తెలిసినవాని కుంపుచుండెదరు. వీరు పరి షీంచి, ఏ అవు తెన్నున పాడినిచ్చునదియు, నిర్ణయించెదరు. పాడినియ్యనివానికి పాడిగా నిచ్చయమైన క్రొవ్వసదాకము లేని పశువులకు వీమేకట్టువలసినదని సలహా చెప్పెదరు.

కొడిగ్రుద్దు

దేవనాగరిలో సహకారపద్ధతినీ నడుపుచున్న మట్టి యొక్క పరిశ్రమ కోడిగ్రుద్దు. ఇందునిమిత్తమై 1895 సంవత్సరము సంకీర్ణ సంఘము స్థాపించబడినది. ఇప్పుడిదిమూల సంఘ ముగ నేర్పడి, దీని కనుబంధముగ చాల చిన్న చిన్న సంఘములు బయలుపెడలినవి. ఈ సంఘములందు వేరు సభ్యులు తమకోడి గ్రుద్దుల సంఘములకుదప్ప ఇతర లకియ్యకూడదు. తాళగ్రుద్దు నియ్యలసినదేకాని, ప్రాతవాని నిచ్చుటకు వీలులేదు. చెడి పోయిన ప్రాతవాని నిచ్చివో చెడినప్రతిగ్రుద్దుకు నాలుగు రూపాయలకుపై అవరాధము విధించబడును. స్థానిక సంఘ ములవారు గ్రుద్దుల నెంట్రిట్ సంఘమునకు బంపుదురు. అక్కడ నీగ్రుద్దుల పరిషీంచి వారిని పరిమాణము ననుసరించి వేసికొని విడదీయవలెను.

అమృతముకూడ నీసంఘములముననే జరుగును. పానునకంతధరచొప్పున ధరగట్టి, గుడ్డనుబంపువారలకు రాజల సినధరగూడ నిచ్చుచుండును. అటుఅటాల పక్షిత్తులకు నును నిచ్చువారందఱు నీ నెట్రిట్ సంఘములో చేరవచ్చును.

ఈ సహకారసంఘముల మూలముననే దేవులు తమకు గావలసిన విత్తులు, మేలికనులు, ఎరువులు, కర్ణాటకపు పనిముట్లు మొదలగువానిని మిక్కిలి చవుకగా బుచ్చుకొను చుండెదరు.

ఇతర సంఘములు

ఈ గుడ్డ పరిశ్రమలన దేశమునందుకట కొళ్ళకు వృద్ధిచేయు సంఘములు బయలుపెడినవి. ఇట్టి సంఘములలో గొన్నిటికందు రెండు నేలు మొదలు మూడు నేలువరకు సభ్యులు గలరు. వీనికి కొరతనుచూచు దౌర్జన్యముచేయును చేయుదురు. కొళ్ళకు చేయవలసిన మేలి మెంచవలసిన జాతులు మున్నగువి లే సాంకేతులను పండితులు రయితులకు బోధించుచుండెదరు. తేనెను వృద్ధిజేయుటకు తేనెపట్టుల సంఘములు లున్నవి. పశు వులకు భీమాదేవుడుకు సహకారధర లున్నవి. కర్ణాటక సాయ మునకు సంబంధించిన కూలిమనులు చేసి తినించువారలకును సహకారసంఘములు గలవు. చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు స్థాపించుటకు గావలసిన ప్రోత్సాహము సహాయము, సహకార సంఘములనుండియే లభించును. పండ్లకు పండించువారి సంఘ ములు ప్రవృత్తులను మెరువవారి సంఘములు ఎన్నియొక్కవైనవి. సహకార సంఘములు రయితులలో మితకర్మమును వ్యాపింప జేయుటకు గృహజీవనమును బాగుజేయుటకు సహాయము చేయుచున్నవి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు. 1672

తండ్లమార్చేటలో యుండు రెయిని ఆస్తి త్రికి పోవుపట్టి ఆర్. ఎస్. నంబరు 3048 వీధి నిర్మాణమువారి ప్రతిరపువైపు యీ నెల 15 వ తారీఖునుండి రాకపోకలు లేకుండా మూసివేయ బడునని అందఱికి తెలియజేయదమైనది.

రిప్పకభవనము, హెచ్. హెచ్. బర్కిట్, 7-7-19. ఐ. సి. ఎస్. ఆర్డింగు వెసిడెంటు.

అమృతమునకు. 1666

ఒకస్టీలు ఎంబెడ 18 గుట్టుల వలకు గలది. 9 అడుగులు సింగిల్ సిలిండరు వైపిల్ను (Flywheel) గలది. ఒక స్పిక్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్. 7 గుట్టులు వలకు గలది. ఒక స్పిక్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్. 18 గుట్టులు వలకు గలది. ఒక సి. ఐ. ఫ్లైవీల్ (Flywheel) 18 అడుగుల డ్రెయిమిట్ గలది. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన ఇతర వివరములు తెలియగలవు. Dutt Company Calicut. డబ్లీ కంపెనీ కాలికట్.

తక్షణం కావలెను. 1665

మా లైఫ్ ఇన్ షూర్స్ డిపార్టుమెంటు తరపున కనితే యుటకు ఇట్లు ప్రావిలింగు మాఫిస్ టెక్ డెప్టులు కావలెను. నెల 1 కి జీతము రూ. 100-25-200- ప్రావిలింగు ఖర్చులు బత్రాసహా ఇయ్యబడును. ఈ కాఫలో మంచి అనుభవముగల వారును, రూ. 2500- నెహ్యూరిటిగా కట్టుటకు క్షేత్రలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Indo British Trading Corporation 65, Appolo Street, Fort Bombay

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాశ్రయముగల పొందుట స్వాస్థ్య భావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలుగజేసి కేరసాఖ్యమును దృఢపరచును, ఆ యోగ్యతను ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీయే మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయకొరడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర ముద్రాకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగూ మోవఘాటం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్డితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అక్షిణిలాసరసము:—అక్షిణిలక్షణము శ్లేశులొగలు ఈ అక్షిణిలాసర సమయమున విశేషమై యున్నాడు. ఒక కణుక అక్షిణిలాసర సమయము నీసా తమయొద్ద నుండి డ్రైవుకున పశ్చాత్యులమైన సిద్ధాంతమున కొంత తేలికగా తయారై యున్నాడు. విశదమున, మూడో కణుక అక్షిణిలాసర, వచ్చి పాశ్చాత్య మొదలగునది అక్షిణి సమయమున. నీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇశాం. (894)
 2. క్షిణివాన లైలు:—శ్లేశుల గడ్డమున, తండుల కొమ్మ పాశ్చాత్యులను నుండును. నీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇశాం
 3. క్షిణివాన రాగము:—దీనిని నీలవెనకపట్టికనుండియే మూలమున కట్టుక (కలరా) వారికేదే, తిక్తశ్లేష, అక్షిణి లేదు. తండులు కాగలరు. నీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇశాం.
 4. కాలములో కణుకము:—దిద్దలవల నుండు; తిమ్మిని బండు. మందము, ముంబద్దము, అక్షిణి శ్లేష, పృథ్వీకర్మ, కణుక కృష్ణముండుట, అపరితేజస్వము, మెండులకునగు నుండుము విడ్డము పుష్టిగలవారగును. నీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇశాం.
 5. జ్వరమునకు కర్మానుసారము:—దిద్దలవల కుండు ముడిదినవారికి, వారికలకు ఉత్తమ గుణ వాని. మందము, తడికేము, వర్ష, అక్షిణి కు, కేర కాశం, పాశ్చాత్యములు, ముంబద్దం, జ్వరం, తిమ్మిరము, ముంబద్దము మొదలగు యంత్ర కణుక కొగములను నుండుచేయును. (391)
- 350 యంత్రము గల నీసా 0-4-0
కణుక కర్మాను 6-3 1-0-0
" " 12-3 2-18-0
" " 25-3 5-3-0
- పరిమోచముతో కూడ అనుపాదము తెనుగున తండ్లమును. శ్రీ సీతారాముల వైద్యశాల, మైసూరు.